Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1928 ЙИЛ 11 ДЕКАБРДАН ЧИҚА БОШЛАГАН ● № 102 (8842). ● 21 май, 1986 йил ● ЧОРШАНБА ● Баҳоси 3 тийин

Осиё, Африка ва Лотин Америкаси мамлакатларининг Тошкент шаҳридаги IX халқаро кинофестивали қатнашчилари ва меҳмонларига

Осиё, Африка ва Лотин Америкаси мамлакатлари IX халқаро кинофестивалининг қатнашчилари ва меҳмонларини самимий табриклайман.

Бизнинг мамлакатимиз ҳозир дадил амалий режалар, қизғин ишлар даврида яшамоқда. Сизларнинг ҳар бирингиз фестивалда бўлиб, совет кишилари КПСС XXVII съездидан кейин қандай муҳитда яшаб, меҳнат қилаётганликларини реал ҳис эта оласизлар, деган умиддаман.

Замондошимизнинг ташвиш ва қувончлари, юмушлари ва орзу-умидлари дунёси жуда кенг ва ғоят хилма-хилдир. Аммо ҳозир инсоният икки йўлдан бирини танлаб олишдек ниҳоятда жиддий муаммо олдида турганлиги энг асосий масаладир. Гап ер юзида ҳаётни сақлаб қолиш тўғрисида бормоқда. Империализм маҳсули бўлмиш ядро қуроли цивилизациянинг барча ютуқларини йўқ қилишга қодир кучга эгадир. Шу боисдан XX аср охирларигача ялпи қирғин қуролини йўқ қилиш ва уруш хавфининг олдини олиш программаси совет давлати ташқи сиёсатининг асосидир. Шу боисдан ҳам биз ядро синовларини ихтиёрий равишда тўхтатишдан иборат тадбиримиз муддатини яна бир бор узайтириш тўғрисида қарор қабул қилдик.

Биз бирдан-бир оқилона тарихий истиқбол — тинч, бахтиёр келажакни барпо этиш учун сабот билан курашмоқдамиз. Социализм урушларни идеологик ва сиёсий низоларни ҳал этиш воситаси сифатида сўзсиз рад қилади. Қурол-яроғсиз ва зўравонликсиз дунё — социализм идеалидир, бундай дунёда ҳар бир халқ ўзининг ривожланиш йўлини, ўз турмуш тарзини эркин танлаб олади.

Инсонпарварлик ғояларини ҳимоя қилишда илғор санъатнинг роли нақадар катта эканлигини тарих неча марталаб исботлади. Ғоят кўпчиликни қамраб оладиган прогрессив кино даврнинг илғор ғояларини барқарор қилиш учун, мамлакатлар билан халқлар ўртасида ҳамжиҳатлик ва ҳамкорликнинг тантанаси учун кўп иш қилиши мумкин.

Тошкентдаги бу галги учрашув ҳам ана шундай олижаноб мақсадларга хизмат қилажагига аминман.

Фестивалнинг барча қатнашчилари ҳамда меҳмонларига чин қалбдан самарали ишлашларини, ижодий зафарлар, бахт-саодат ва тинчлик тилайман.

М. ГОРБАЧЕВ.

ТОШКЕНТ. 1986 йил 20 май. В. И. Ленин номидаги СССР халқлари дўстлиги саройи. Осиё, Африка ва Лотин Америкаси мамлакатлари IX халқаро кинофестивалининг тантанали очилиши. В. Молгачев ва С. Маҳкамов фотоси.

ТИНЧЛИК ВА ИНСОНПАРВАРЛИК ҒОЯЛАРИНИ ҚАРОР ТОПТИРИБ

Осиё, Африка ва Лотин Америкаси мамлакатларининг IX халқаро кинофестивали тантанали равишда очилди

Жаҳон тараққийпарвар киноси экранида дўстлик ва холис ниятнинг ёрқин нури порлаб турибди. У нотинч сайёрамиз ҳаётидаги ташвишлар ва орзу-умидларни ифодалаб, инсонпарварлик ғояларини ҳимоя қилишда, замонамизнинг илғор ғояларини қарор топтиришда, мамлакатлар ва халқлар ўртасида ҳамжиҳатлик ҳамда ҳамкорликни мустаҳкамлашда муҳим роль ўйнамоқда.

Осиё, Африка ва Лотин Америкаси мамлакатларининг анъанавий Тошкент кинофестивали мана шуларни зўр жозиба кучи билан намойиш этмоқда. Ўзбекистон пойтахти миллий кинематографияларнинг намояндаларини тўққизинчи марта йиғиб, халқаро май анжуманларининг «Тинчлик, социал тараққиёт ва халқлар озодлиги учун!» шиорини азиз билиб ардоқлайдиган санъаткорларга ўз экранини бериб қўйди.

Уч қитъа санъат усталарининг бу галги учрашуви ўтаётган вақтнинг ўзи унга алоҳида маъно ва оҳанг бахш этади, зеро бу учрашув Бирлашган Миллатлар Ташкилоти халқаро Тинчлик йили деб эълон қилган йилда ўтмоқда.

Тошкент кўригининг дўстлари йил сайин кўпаймоқда. Унинг биринчи афишасида 49 мамлакат кинематографиячилари суратга олган 105 та лентанинг номи ёзилган эди. Ҳозир унда юздан ортиқ мамлакатнинг, бир қанча халқаро ва миллий ташкилотларнинг, шу жумладан БМТ, ЮНЕСКОнинг вакиллари қатнашмоқдалар. Ўзбеклар диёридаги учрашувлар ҳайрихоҳлик, демократиклик ва тенг ҳуқуқлилик, кинематография дунёсидаги мавқеидан қатъий назар, барча қатнашчиларга ҳурмат билан қараш муҳитида ўтказиб келинаётганлиги туфайли ҳам унинг жозиба кучи ошмоқда. IX фестиваль программасига кейинги йилларда яратилган ва янги турмушга йўл очаётган курашувчан, можароларга тўла ҳозирги дунёнинг кенг манзарасини акс эттирган икки юзтага яқин бадиий, ҳужжатли, қисқа метражли картиналар киритилган.

Фестиваль 20 май куни В. И. Ленин номидаги СССР халқлари дўстлиги саройида тантанали вазиятда очилди. Залда Ватанимиз ва чет эл кино санъатининг таниқли арбоблари, миллий кинематографияларнинг раҳбарлари ҳозир бўлишган.

Ўртоқ М. С. Горбачевнинг Осиё, Африка ва Лотин Америкаси мамлакатлари IX халқаро кинофестивали қатнашчилари ва меҳмонларига йўллаган табрикномаси давомли қарсаклар билан кутиб олинди. Уни Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг иккинчи секретари В. П. Анишчев ўқиб эшиттирди.

Фестиваль ташкилот комитетининг раиси, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари С. У. Султонова уч қитъа кинематографиячиларига билдирилган эзгу тилаклар учун миннатдорчилик изҳор этди.

Ҳар бир софдил санъаткорнинг бурчи ўз санъатини холис ният кишиларни маънавий жиҳатдан бойитиш ва ўзаро яқинлаштиришга, дўстлик ва яхши қўшничиликни мустаҳкамлашга хизмат қилдиришдан иборат, деб таъкидлади у. Ҳозир, уруш хавфи кучайган шароитда бундай қилиш айниқса муҳимдир. Осиё, Африка ва Лотин Америкаси мамлакатларининг тараққийпарвар санъат усталари сиёсий вазиятни соғломлаштириш, тинчлик ва тараққиёт кучларини активлаштириш учун кўп иш қилишлари мумкин. Тошкент учрашувлари ҳамиша ҳозирги замоннинг илғор ғояларини қарор топтириш учун курашда кинематографиячиларнинг куч-ғайратларини жипслаштиришга ижобий таъсир ўтказиб келган.

Фестиваль экранида миллий озодлик ҳаракатининг, мустамлакачилик зулмини улоқтириб ташлаган мамлакатлардаги ижтимоий ўзгаришларнинг кенг манзараси тасвирланади, империализмга, янги мустамлакачиликка қарши курашни кучайтириш зарур деган фикр тасдиқланади. Кино санъатидаги илғор, реалистик тенденцияларни ривожлантиришга хизмат қилаётган Тошкент анжуманининг анъанаси мана шундай.

Фестивалнинг олижаноб мақсадлари ижодий алоқаларни ва амалий муносабатларни ривожлантиришга кўмаклашади, миллий кинематографиялар бир-бирини бойитиши учун катта имконият яратиб беради. Кино соҳасида донг чиқарган давлатларнинг етакчи усталари асарлари билан бир қаторда кино эндигина биринчи қадамларни қўяётган мамлакатларда яратилган асарлар ҳам Тошкентда тенг ҳуқуқли тарзда қатнашади. Авалгидек бу ерда конкурс ва расмий совринлар бўлмайди — мароқли ишларни республика жамоат ташкилотлари, ижодий союзлари, газета ва журналларнинг редакциялари ўз мукофотлари билан тақдирлайдилар.

Фестиваль доирасида «Тинчлик, социал тараққиёт ва халқлар озодлиги учун курашда кинонинг роли» мавзуида мунозара ўтказилади. Ўзбекистон меҳмонлари совет халқларининг қардошлик оиласида республика эришган муваффақиятлар билан бемалол таниша оладилар.

Ташкилот комитетининг раиси Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Министрлар Совети номидан, республиканинг барча меҳнаткашлари номидан уч қитъа кино санъати намояндаларини астойдил табриклади, уларга сиҳат-саломатлик, бахт-саодат, янги ижодий муваффақиятлар тилади.

СССР Кинематография давлат комитетининг раиси Ф. Т. Ермашга сўз берилади.

— Барча мамлакатлар ва халқларнинг маданиятини тенг ҳуқуқли ва жўшқин ривожлантирмай туриб, санъат арбобларининг халқаро ҳамкорлигини кенгайтирмай ва чуқурлаштирмай туриб инсоният тараққиётига эришиб бўлмайди, деб таъкидлади у. Тошкентда жаҳон киносининг машҳур усталари ҳам, яқин орада бу соҳага кириб келган қалдирғочлар ҳам ижодий тажрибаларини баҳам кўришлари, режаларини ўртоқлашишлари, касбдошларига ҳамда тараққийпарвар санъаткорларнинг фикр-ўйлари ва орзу-умидларини бажонидил идрок этиб баҳолайдиган совет томошабинларига ўз ишларини кўрсатишлари мумкин. Сайёрамизнинг жамики аҳолиси ялпи ташвишлар ва манфаатлар билан ҳам, муштарак тақдир билан ҳам чамбарчас боғланган ҳозирги пайтда бундай қилиш айниқса муҳимдир. Афсуски, тасодифгина эмас, балки кескинликни кучайтиришни ва ҳарбий аслаҳаҳоналарни кўпайтиришни давом эттираётган кимсалар ҳам бутун инсониятни доғда қолдириши мумкин бўлиб турибди. Одамларнинг онги ва дилига таъсир ўтказишнинг қудратли воситаси соҳиблари бўлмиш экран усталарининг масъулияти шунинг учун ҳам ошиб бормоқда. Тинчлик, социал тараққиёт ва халқлар озодлиги идеалларини қаттиқ туриб ҳимоя қилаётган кинематографиячиларнинг юксак вазифаси илғор санъатнинг мавқеини мустаҳкамлашдан, маданиятни буржуача таназзулдан сақлашдан ва ахборот соҳасидаги империализмга йўл қўймасликдан, ядровий фалокат хавфининг олдини олишдан иборат.

СССР Кинематографиячилар союзи правлениесининг секретари, СССР халқ артисти А. В. Баталов совет экран усталари номидан фестиваль қатнашчиларини табриклади.

— Кўп миллатли кино санъатимиз арбоблари учун бутун мамлакат жуда катта суратга олиш майдони бўлиб қолди. Улар яратган картиналарни бизнинг мамлакатимизда ҳам, чет элларда ҳам томоша қилувчи кишилар жуда кўпайиб бормоқда. Инсонпарварлик, дўстлик ғоялари, биз яшаб турган дунё тўғрисидаги ҳақиқат тасвири уларни қизиқтирмоқда. Совет Иттифоқида эса ҳамиша барча қитъалар тараққийпарвар санъаткорларининг ленталари билан астойдил қувониб ва ғоят қизиқиб танишадилар, деб уқтирди у. Чунки ҳозирги жаҳонда одамлар реал дунёга қаратилган ва аввало инсонни, унинг ишларини, ташвишлари ва орзуларини тасвирлайдиган кинокамера туфайли бир-бирлари ҳақида жуда кўп нарсаларни билиб олмоқдалар. Ҳозир кинокамера — ҳақиқий мастер қўлида буюк бунёдкор кучдир. Бу қурол нақадар аниқ ишласа, унинг асарлари шу қадар жозибадор бўлади, одамлар ўзлари яшаб турган ер ҳақида шу қадар кўп нарсаларни билиб оладилар, уларнинг ҳамжамияти шу қадар жипсроқ, уларнинг бахтиёр келажакка эришиш йўли шу қадар муваффақиятлироқ бўлади.

Янги жаҳон урушининг олдини олиш, халқаро хавфсизликни мустаҳкамлаш, халқларнинг озодлик курашини қўллаб-қувватлаш — сиёсий партиялар ва ҳукуматларнинггина вазифаси эмас,— деди «Ташсельмаш» заводининг токари Ю. И. Степаненко.— Бу—ҳар бир софдил кишининг ишидир. Шу боисдан ҳам фестивалнинг шиори биз, ишчиларга жуда азиздир. Биз кино арбобларини бизнинг тинчлик тақдири учун қайғураётганимизни ва ақл-идрок тантанасига ишончимизни ер юзидаги барча кишиларнинг дилига ва онгига санъат воситалари орқали етказиш учун ҳамма ишни қилишга астойдил даъват этамиз.

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг академиги И. И. Искандаров ҳозир бўлган кишилар ҳузурида нутқ сўзлади. Ҳамиша Тошкент анъаналарига хос бўлган халқлар ўртасида тинчлик ва дўстлик, социал адолат ва инсонпарварликнинг юксак ғоялари ер юзидаги миллион-миллион кишиларнинг фикр-ўйлари ва орзу-умидларига ҳамоҳанг бўлиб келган, деб таъкидлади у. Анжуманнинг шиорида ифодаланган олижаноб ғояларнинг моҳияти йил сайин ошиб бораётганини, фестиваль фильмларининг социал-тематик йўналиши нақадар чуқурлашиб ва ўткирлашиб бораётганини жамиятшунос олим бўлганим учун яхши англаяпман. Санъат арбоблари каби олимлар ҳам ўзларининг ижодий ишини нотинч замонамизнинг мароми билан қиёс қилмоқдалар, қуролланиш пойгасини тўхтатиш учун, дунёдаги сиёсий иқлимни тубдан яхшилаш учун курашга ўз ҳиссаларини қўшишга интилмоқдалар.

— Ёшлар кинони ҳамиша байрам деб биладилар, бу байрам бизга шодлик бахш этади, дунёда рўй бераётган ҳамма воқеа ва ҳодисаларга даҳлдорлик туйғусини уйғотади,— деди Тошкент давлат университетининг студенти Р. Қирғизова.— Тенгдошларимиз экрандан турли тилларда гапирсалар ҳам, улар худди биз каби тинчлик ва дўстлик ҳақида, бахт ва муҳаббат тўғрисида, бошимиз узра осмон беғубор бўлиши ҳақида орзу қиладилар. Тошкент кўрикларида урушни тасвирловчи фильмлар тарихий фильмлар қаторига ўтказиб қўйиладиган давр келишига ишонаман.

СССР ва Ўзбекистон ССР Давлат гимнлари янграйди. Уч қитъа кинематографиячилари делегацияларининг вакиллари кинофестиваль байроғини — кинолента билан ўралган ва «Тошкент—86» санаси ёзилган ер куррасидан иборат анъанавий эмблема тасвирланган оппоқ байроқни кўтарадилар. Бу байроқ ҳамиша дўстлик ва ижод маскани бўлиб келган меҳмондўст шаҳар узра ўн кун ҳилпираб туради.

Киноанжуманни тантанали очиш маросимида Тошкент шаҳар жамоатчилигининг вакиллари иштирок этдилар.

* * *

Шу куни халқаро фестиваль қатнашчилари ва меҳмонлари В. И. Ленин ҳайкали пойига ва Номаълум солдат қабрига гуллар қўйишди.

Совет ва чет эл журналистлари учун биринчи матбуот конференцияси бўлди.

(ЎзТАГ).

М. С. Горбачев А. Куньял билан учрашди

19 май куни М. С. Горбачев Совет Иттифоқида дам олаётган Португалия Компартиясининг Бош секретари А. Куньял билан учрашди.

Тўла ҳамжиҳатлик ҳукм сурган самимий, дўстона вазиятда М. С. Горбачев билан А. Куньял ўз мамлакатларининг ҳозирги тараққиёти босқичида КПСС ва ПКПнинг сиёсий ҳамда назарий фаолияти тўғрисида бир-бирларига ахборот бердилар.

Катта халқаро проблемалар хусусида, ядро уруши хавфига қарши, қуролланиш пойгасини тўхтатиш учун курашнинг қийинчиликлари ва истиқболлари тўғрисида чуқур фикрлашиб олинди. Ишчилар ва коммунистик ҳаракатга оид муҳим масалалар муҳокама қилинди.

Суҳбат тинчлик, социализм, умуминсоний тараққиёт йўлидаги курашда КПСС билан ПКПнинг қарашлари принципиал муштараклигини тасдиқлади. Совет Иттифоқи билан Португалия ўртасидаги тенг ҳуқуқли, ўзаро манфаатли муносабатларни, совет халқи билан португал халқи ўртасидаги дўстона алоқаларни ривожлантиришга бутун чоралар билан кўмаклашишга иккала томоннинг интилаётганлиги изҳор қилинди.

(ТАСС).

СССРга визит

Совет ҳукуматининг таклифига биноан Испания ҳукуматининг раиси Фелипе Гонсалес рафиқаси билан 19 май куни расмий визит билан Москвага келди.

Аэродромда Испания ҳукуматининг бошлиғини ва унинг рафиқасини КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Советининг Раиси Н. И. Рижков рафиқаси билан, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР ташқи ишлар министри Э. А. Шеварднадзе, бошқа расмий кишилар кутиб олдилар.

* * *

Шу куни Н. И. Рижков билан Ф. Гонсалес ўртасида музокаралар бошланди. Томонлар Совет Иттифоқи билан Испания ўртасидаги муносабатларнинг амалий руҳда эканлиги иккала мамлакат халқларининг туб манфаатларигагина эмас, шу билан бирга халқаро тинчлик ва ҳамкорликни мустаҳкамлаш ишига ҳам мос бўлиб тушади, деб ўзаро ишонч билдирдилар.

* * *

Худди шу куни Кремлда СССР ҳукумати номидан Ф. Гонсалес ва унинг рафиқаси шарафига зиёфат берилди. Совет томонидан Н. И. Рижков рафиқаси билан, Г. А. Алиев, Э. А. Шеварднадзе, П. Н. Демичев, Н. В. Тализин, А. Н. Яковлев ва бошқа расмий кишилар ҳозир бўлдилар.

Дўстона вазиятда ўтган зиёфатда Н. И. Рижков ва Ф. Гонсалес нутқ сўзладилар, нутқлар эътибор бериб тингланди ва қарсаклар билан кутиб олинди.

(ТАСС).

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетида

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети пилла топшириш давлат планларини муддатидан илгари бажарган Қорақалпоғистон АССР, областлар ва районларни ёзиш учун республика газеталари саҳифаларида «Ҳурмат тахтаси»ни таъсис этиш тўғрисидаги масалани кўриб чиқди.

Область ва район партия комитетларига колхозлар, совхозлар, бригадалар ва звеноларни ёзиш учун область ва район газеталари саҳифаларида ана шундай «Ҳурмат тахтаси»ни таъсис этиш тавсия қилинди.

Республика газеталари редакцияларига, Ўзбекистон ССР Телевидение ва радиоэшиттириш давлат комитетига пилла топшириш юзасидан давлат планлари ва социалистик мажбуриятлар қандай бажарилаётганлигини матбуотда, радиоэшиттириш ва телевидение кўрсатувларида мунтазам равишда ёритиш топширилди.

САМАРАЛИ ТАДБИРЛАР

БЎКА. Ўтган жума куни бўлиб ўтган кучли ёмғир-жала натижасида «Кремль» совхози, Ильич номли, Фрунзе номли, Ҳамза номли колхозларнинг 3 минг гектарга яқин майдондаги ғўзаларини қаттиқ қатқалоқ босди.

Район агросаноат бирлашмаси ҳузурида табиий офат келтирган зиённи бартараф этиш мақсадида махсус штаб тузилди. Мутахассислар дала айланиб, қатқалоқни зудлик билан юмшатишга қаратилган чора-тадбирлар белгилаб чиқдилар.

«Партия XIX съезди», «Ленин йўли» ва бошқа хўжаликларнинг пахтакорлари қўшниларига ёрдамга отландилар: юздан ортиқ механизаторлар ўз техникаси билан қатқалоқ босган майдонларда ишлай бошладилар.

Дала шийпонларида иссиқ овқатлар ташкил этилмоқда.

Ҳар бир картадаги ғўзаларнинг ҳолати синчиклаб текширилиб, зарур агротехника тадбирлари амалга оширилмоқда.

Бўкалик пахтакорлар зиммаларига олган юксак социалистик мажбуриятларининг бажарилишини таъминлайдиган ҳосил етиштириш учун табиий қийинчиликларни мардонавор енгмоқдалар.

Н. ИСАЕВ.

Кўрсаткичлар яхшиланмоқда

БУ сафар олмалиқлик металлурглар анъанавий мусобақадошлари — Германия Демократик Республикасидаги ҳамкасбларидан орқада қолдилар. Биринчи квартал якунлари бўйича Вильгельм Пик номидаги Мансфельд комбинатининг меҳнаткашлари олдинга чиқдилар. Немис ўртоқлар бир тонна металлга энергия ва бошқа ресурслар яна ҳам кам сарфланишига муваффақ бўлдилар.

Олмалиқда ҳам, Мансфельдда ҳам икки мамлакат металлургларининг ижодий ҳамдўстлиги самараси юксак қадрланади. Коллективлар ўртасида тузилган шартнома ишлаб чиқариш резервларини сафарбар этиш юзасидан биргалашиб иш олиб боришни, «танг жойлар» бартараф этилишини кўзда тутади.

Умумий кўрсаткичлар чегаралар орқали таққосланади, цехларнинг ўзида эса бригадаларнинг мусобақадошлар ҳузурида бўлиш, уларнинг тажрибаларини ўша жойга бориб ўрганиш ҳуқуқи учун рақобати боради. Ғолиблар йил охирида аниқланади ва шундан сўнг ишчи делегациялари бир-бирларининг заводларига борадилар.

✦ ✦

ОЛМАЛИҚ уйсозлик комбинатида сменаларда ишнинг тўхтаб туриши уч баравар камайди. Натижада қурилиш материаллари тайёрлаш ҳажми ҳар сменада икки баравар кўпайди.

Бундай тартиб ўрнатишда иш вақтидан фойдаланишни ва маҳсулот сифатини контрол қилиш бўйича йил бошида ташкил этилган комиссия ёрдам берди. Комиссия иш вақтининг беҳуда кетиши сабабларини таҳлил этиб, графикни бузган бригада бунинг учун оғизда эмас, балки амалда — сўм билан жавоб берсин, деган таклифни киритди. Баъзи бировлар технология занжиридаги шерикларнинг бекор туриб қолиши учун ўз чўнтагидан пул тўлашига ҳам тўғри келди.

Кишилардан ишни талаб қилгандан кейин уларга шароит ҳам яратиб бериш керак. Комиссия ишга кеч қолувчиларнинггина эмас, уларга ишга кечикиб келишда «ёрдам» бераётган шаҳар транспортини ҳам назорат остига олди. Автобуслар ишчиларни вақтида олиб келиши ва олиб кетишига эришди. Бригадалар ва цехларнинг талабига мувофиқ, интизомни бузувчилар мукофотдан маҳрум қилинди. Бу эса яхши таъсир қила бошлади.

Булар оддий чора-тадбирлар бўлиб кўринса-да, натижаси чакана эмас. Жамоатчилик комиссиясининг ҳисоб-китоблари меҳнат ресурсларини кўпайтирмаган ҳолда Олмалиқда уй-жой қурилиши учун темир-бетон конструкциялар тайёрлаб беришни сменада 60 кубометрдан 80 кубометрга етказиш мумкинлигини кўрсатди.

(ЎзТАГ мухбирлари).

ПАРТИЯ САФЛАРИГА ҚАБУЛ ҚИЛИШ ИШЛАРИНИ ТАКОМИЛЛАШТИРАЙЛИК

Чирчиқ шаҳар партия ташкилоти ҳисобида 6880 коммунист ва 266 партия аъзолигига кандидат бор. Шаҳар партия комитети ва бошланғич партия ташкилотлари КПСС XXVII съезди талаблари асосида партияга қабул қилиш ишларини такомиллаштириш, ёш коммунистлар, партия аъзолигига кандидатларнинг меҳнат ва сиёсий активлигини ошириш юзасидан ибратли тадбирларни амалга оширмоқдалар. Экономика ва маданий қурилишнинг барча соҳаларига партиявий таъсирни кучайтириш мақсадида кейинги йилларда жойларда 11 та бошланғич, 29 та цех партия ташкилотлари, 9 та партия группаси тузилди.

Мухбиримизнинг шаҳар партия комитети ташкилий ишлар бўлими мудири Владимир Михайлович СЕМЕНОВ билан қилган суҳбати КПССга қабул қилиш ишларини янада яхшилаш, партия сафларининг софлиги учун кураш юзасидан КПСС XXVII съезди қўйган янги талаблар хусусида борди.

МУНОСИБЛАР ТАНЛАБ ОЛИНАДИ

— Бундан бир неча йил муқаддам «Қирғизистон партия ташкилотларининг партияга қабул қилиш ва КПСС аъзолигига кандидатларни тарбиялаш юзасидан ишлари тўғрисида» КПСС Марказий Комитети махсус қарор қабул қилган эди, — деди Владимир Михайлович. — Қарор ташкилий-партиявий ишларни такомиллаштиришга ижобий таъсир кўрсатди. Уни биз шаҳар партия комитети бюро мажлисида, кейинроқ пленумда муҳокама қилдик. Қарор асосида келиб чиқадиган вазифаларни аниқ белгилаб олдик.

Шаҳар партия комитети партияга қабул қилиш ва КПСС аъзолигига кандидатларни тарбиялаш бўйича бошланғич партия ташкилотлари ҳисоботини тинглаб борди. Жумладан, бюро мажлисида нон заводи, пленумда «Электрохимпром» ишлаб чиқариш бирлашмаси партия комитетлари секретарлари ҳисоб бердилар. Умуман, қарорнинг бажарилишини таъминлаш билан боғлиқ масалалар 13 марта пленумда, 18 марта бюрода кўриб чиқилди.

— Муҳокамалар, ҳисоботлар, тадбирлар қандай самара берди?

— Қўрилган тадбирлар туфайли КПССга қабул қилиш ишлари сезиларли даражада такомиллашди. Ўтган йили илғор ишчилар ва зиёлилардан 226 киши партия аъзолигига кандидатликка қабул қилинди. Уларнинг 70,4 проценти комсомоллар, 36,7 проценти хотин-қизлар бўлди. Партияга қабул қилинаётганлар составининг интернационал характерига ҳам алоҳида эътибор берилаяпти. Ҳозир шаҳар партия ташкилоти ҳисобида 42 миллат вакиллари бор.

Партия сафларини ўстиришда халқ хўжалигини ривожлантиришдаги вазифалар ва истиқбол, аҳолининг социал составидаги ўзгаришлар тўла ҳисобга олинмоқда.

— Кўриниб турибдики, партия сафлари асосан комсомол ёшлар ҳисобига тўлдириб бориляпти. Уларни сиёсий жиҳатдан чиниқтириш бўйича қандай чоралар кўриляпти?

— Шаҳар партия комитети ва йирик бошланғич партия ташкилоти ҳузурида ҳозир 7 та ёш коммунистлар мактаби ишлаб турипти. Мактабларнинг машғулотларига барча партия аъзолигига кандидатлар ва бир йилгача партия стажига эга бўлган коммунистлар жалб этилган. Мактабларга шаҳар партия комитети пропаганда ва агитация бўлими мудирининг ўринбосари, корхоналар партия комитетлари секретарларининг идеология ишлари бўйича ўринбосарлари раҳбарлик қилмоқдалар. Ўқув программаси Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ҳузуридаги ташкилий-партиявий ишлар методик совети тавсияси асосида тузилган бўлиб, унга «Ленинча Коммунистик партия — даврмизнинг ақл-идроки, шон-шарафи ва виждони», «Сенинг партия билетинг», «КПСС аъзосининг бурч ва ҳуқуқлари», «Партия йиғилиши бошланғич партия ташкилотининг олий органидир» каби темалар киритилган.

Машғулотларни олиб боришга тажрибали партия, совет, хўжалик ходимлари, партия ва меҳнат ветеранлари, олимлар ва ишлаб чиқариш новаторлари жалб этилмоқда. Якунловчи машғулотларда тингловчилар билан суҳбатлар ўтказилаяпти, улардан зачетлар олинаяпти, семинарларда билимлари синаб кўриляпти.

Партия маорифи системасида билим олаётган тингловчиларнинг ҳам аксарияти коммунистлардир. Ўтган ўқув йилида бизда тажриба сифатида янги структура қўлланди. Партия ўқуви тингловчилари «В. И. Ленин, КПСС социализм ва коммунизм қурилиши ҳақида» курсини ўргандилар.

Шаҳарда 195 та марксизм-ленинизм асослари мактаби ташкил этилган. Уларга 3711 коммунист жалб қилинган. 327 коммунист эса шаҳар партия комитети ҳузуридаги кечки марксизм-ленинизм университетида ўз ғоявий-сиёсий билимини оширмоқда.

Ёш коммунистларни тарбиялаш ва ўқитишда марксизм-ленинизм асослари мактабларининг пропагандистлари катта роль ўйнамоқдалар. Улар ёшлар бошлаётган қимматли ташаббусларни ҳар томонлама қўллаб-қувватламоқдалар. Сиёсий ўқув ҳар бир тингловчининг ижтимоий-сиёсий активлигини оширишга хизмат қилаяпти.

Ҳозир ҳар беш тингловчининг бири сиёсий ахборотчи, ҳар тўрт тингловчининг бири агитатор сифатида муҳим партиявий топшириқни бажараяпти. Умуман, ёш коммунистларнинг 98 проценти доимий партиявий топшириққа эгадир.

— Партия аъзолигига кандидатларнинг ҳаммаси ҳам синов муддатидан муваффақиятли ўтяптими?

— Афсуски, йўқ. Трансформатор заводи коммунистлари ёғочсозлик цехида ўн йилдан бери дурадгор бўлиб ишлаб келаётган Р. Алибековни партия аъзолигига кандидатликка қабул қилишган эди. Лекин у кандидатлик даврида коммунистлар билдирган ишончни оқламади. На ишлаб чиқаришда, на жамоат ишларида ўзини кўрсатолмади. Аксинча, истеъмолчиликка берилиб кетди. Ҳатто навбатдан ташқари квартира ҳам талаб қилди. Ўз манфаатини коллектив манфаатидан устун қўювчи бундай кишиларга сафимизда ўрин йўқ. Шу боисдан шаҳар партия комитети бюроси уни партияга қабул қилиш тўғрисидаги қарорни тасдиқламади.

«Электрохимпром» ишлаб чиқариш бирлашмаси ишчиси Б. Эшонов ҳам кандидатлик муддатини кўнгилдагидек ўтай олмади. Бекарорлиги ва интизомсизлиги учун сафдан чиқарилди.

Партияга энг муносиб кишиларни танлаб олиш юзасидан КПСС Устави қоидалари қўпол равишда бузилаётган ташкилотларда шундай нохуш ҳоллар келиб чиқди. Шаҳар партия комитети, бошланғич партия ташкилотлари эндиликда партияга кираётганларга нисбатан талабчанликни тобора оширмоқдалар. Кейинги ўн йил мобайнида 15 киши аъзоликка кандидатликка, 75 киши эса КПСС аъзолигига қабул қилинмади. Чунки улар коллектив синовидан ўта олмадилар, ишончга нолойиқ чиқдилар.

КПСС XXVII съезди қарорлари асосида бундан буён ҳам биз партия сафларининг софлиги учун курашни кучайтираверамиз. Партия сафларига энг муносиб кишилар танлаб олинади. Ўтган кварталда 58 киши партия аъзолигига кандидатликка қабул қилинди. Уларнинг 44 нафари ёки 75,4 проценти меҳнатда ва ижтимоий ҳаётда ўзини кўрсатган, коллектив ўртасида катта обрў-эътибор қозонган кишилардир.

КПСС сафларини тўлдириб бориш партиявий ишнинг энг муҳим ўзагидир. Лекин айрим партия ташкилотлари бу масалага етарлича эътибор билан қарамаяптилар. Ўтган беш йил давомида 25 та бошланғич партия ташкилотида партия сафлари ўсмади. Бу ҳолдан биз зарур хулосалар чиқариб, КПССга қабул қилишни яхшилаш, партия сафларини мустаҳкамлаш юзасидан зарур тадбирларни белгиламоқдамиз.

● *ЛОЙИҲАЛАШ УСТАХОНАЛАРИДА*

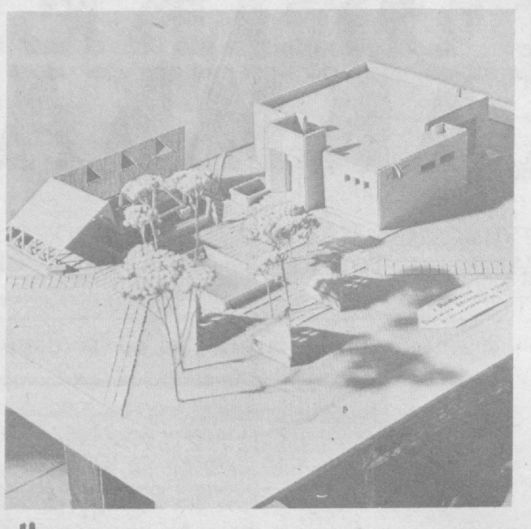

ЁЗГИ ҲОВЛИ КЛУБЛАРИ

РЕСПУБЛИКА шаҳар қурилиши илмий-текшириш лойиҳа институти (УзНИИПградостроительство)нинг 4-архитектура қурилиш бўлими 3-устахонасида қатор янги лойиҳалар устида иш олиб бориляпти. Устахона меъморлари пойтахт областимизнинг йирик саноат шаҳри бўлмиш Олмалиқда қуриш учун мўлжалланган социал, маданий-маиший бинолар лойиҳасини тайёрламоқдалар. Жумладан, микрорайонларда қурилажак «Ёзги ҳовли клублари» эскизлари ниҳоясига етказиляпти. Устахона ижодий коллективи бу лойиҳалар устида жиддий иш олиб бормоқда. Хусусан, КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Советининг ичкиликбозлик ва алкоголизмни бартараф этиш тадбирлари тўғрисидаги қарорларида меҳнаткашларнинг бўш вақтларини мазмунли ўтказиш учун шарт-шароитлар яратиш алоҳида таъкидланган. Ёзги ҳовли клублари худди ана шу мақсад учун хизмат қилади.

Ўн иккинчи беш йилликда шаҳарларда бунёд этиладиган янги микрорайонларда ана шундай клубларни қуриш кўзда тутилмоқда. Бундай клублар ўз ичига турли хизматларни олиб, ҳар бешолтита турар-жой биноси орасига қурилади. Уларнинг атрофи кичик шаклдаги архитектура элементлари билан жиҳозланади. Клубларда маҳалла активи йиғилишлари, тўй ва бошқа маросимларни ўтказиш учун барча қулайликлар мавжуд бўлади. Шунингдек болалар учун ҳам шароитлар — кичик сув ҳавзалари, турли ўйинлар ўтказадиган хоналар кўзда тутилган.

Янги лойиҳаларни барпо этишда бўлим раҳбари У. Илхомов ва бош мутахассис С. Сутягинлар ўзларининг бой тажрибаларини ёшларга қунт билан ўргатишмоқда. Ёш архитекторлар Н. Ровенская, Ф. Абдуғаниев, Я. Пинхасов, инженерлар Н. Биргер, Л. Фадеев самарали ишлари билан намуна бўлишаяпти.

Суратларда: ёзги ҳовли клублари макетлари.

Б. МИРАЛИЕВ,
3-устахона раҳбари.

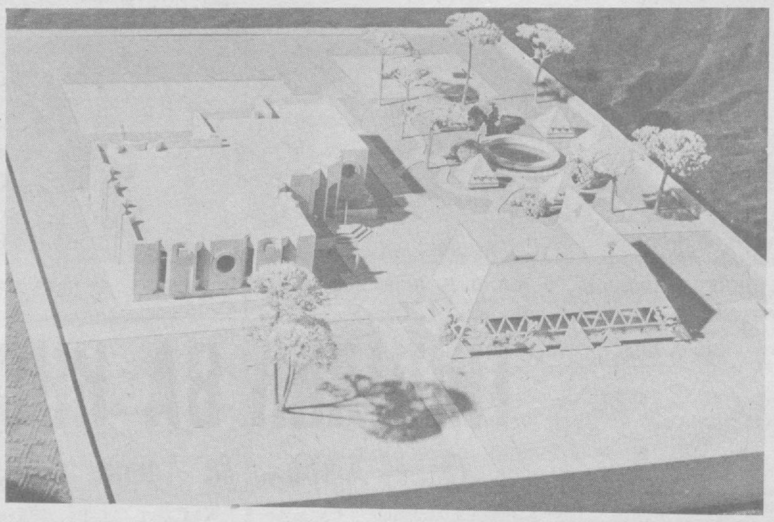

ТАКОМИЛЛАШГАН НАСОСЛАР

ЯНГИ ўзлаштирилаётган чўл массивлари, адир ҳамда қатқалоқликларни мелиорациялаш ва машиналар ёрдамида суғоришнинг узоқ йиллик программасига асосан гидравлик машиналар ва насосларнинг янги конструкциялари яратилмоқда. Республика бош кўргазмасининг «Ирригация ва сув хўжалиги» павильонида ташкил этилган янги экспозиция ана шу эртанги кун талабига лойиқ бўлган янги техника ва технология ҳақида ҳикоя қилади.

Катта мелиорация учун кўп қувватли насос техникасини яратиш вазифаси республика илмий текшириш ва лойиҳалаш институтлари, химия машинасозлиги министрлиги корхоналари ҳамда мамлакатимизнинг техника олий ўқув юртларининг диққат марказидадир. Ҳозирги кунда мазкур тармоқ корхоналари йил давомида сув хўжалиги ташкилотларига мингга яқин горизонтал, 23 мингдан ортиқ артезиан қудуқларининг насосларини етказиб бермоқдалар.

Насослар қурилишида технологик жараёнларни такомиллаштириш ҳамда чиқарилаётган маҳсулот сифати устидан комплекс бошқариш системаси назоратини ўрнатиш тажрибаси тадбиқ этилмоқда. Янги насослар лойиҳасини яратиш ҳамда такомиллаштириш ишида электрон ҳисоблаш машиналари кенг жорий этиляпти. Илмий текшириш институтларида насосларни лойиҳалашнинг автоматлаштирилган системалари яратилди. Янги экспозиция шулар ҳақида бой маълумот беради.

Қ. ЭРДОНОВ.

МЕТАЛЛОЛОМ — ДАВЛАТГА

1986 йил май ойида Тошкент области бўйича металлолом тайёрлаш планининг бажарилиши (16 майгача ойлик планга нисбатан процент ҳисобида, биринчи устун — қора металлар, иккинчи устун — рангли металлар) ҳақида.

МАЪЛУМОТ

Шаҳарлар:		
Тошкент	54,1	27,6
Янгиобод	40,0	42,0
Олмалиқ	39,9	15,8
Нариманов	39,1	17,0
Ангрен	39,0	7,0
Оҳангарон	38,0	11,0
Бекобод	33,9	26,8
Чирчиқ	24,1	32,7
Янгийўл	19,6	29,7
Районлар:		
Оққўрғон	43,8	—
Ўрта Чирчиқ	43,6	—
Ғалаба	42,5	—
Бўка	42,4	—
Оржоникидзе	41,6	16,0
Бўстонлиқ	41,4	7,0
Оҳангарон	38,7	—
Пискент	38,0	—
Паркент	36,7	120,0
Коммунистик	25,0	12,5
Калинин	22,5	36,3
Тошкент	22,0	73,0
Янгийўл	21,2	—
Чиноз	14,7	2,0
Бекобод	12,6	9,0
Область бўйича:	**45,1**	**26,2**

МАЛАКА ОШИРИБ ҚАЙТИШДИ

ОҲАНГАРОН ғалла маҳсулотлари комбинатининг иккинчи тегирмонида амалга оширилаётган реконструкция ишлари ниҳоясига етиб қолди. Замонавий дастгоҳ ва қурилмалар билан жиҳозланаётган тегирмон реконструкцияси натижасида унинг қуввати икки баравар ошади. Бу янги дастгоҳларда ишлаш учун корхонанинг бир группа ишчилари мамлакатимизнинг турдош корхоналарига малака ошириш учун ўқишга юборилган эди. Яқинда улар корхонага қайтиб келишди. Комбинат бош технологи Григорий Тен Киев ва Бокуда, цех бошлиғи ўринбосари Маҳмуд Туроббоев, смена мастерлари Александр Цой, Ғофур Ҳолдоровлар Тожикистонда малакаларини ошириб келгач, эндиликда бу тажрибаларни ҳамкасбларига ўргатаяптилар.

И. НЕЪМАТИЛЛАЕВ.

ЧОРВАЧИЛИК «ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» НАЗОРАТИДА

ЎТГАН ҚИШЛОВ НИМАЛАРНИ КЎРСАТДИ?

1985—1986 ЙИЛГИ ЧОРВА ҚИШЛОВИНИНГ 1984—1985 ЙИЛДАГИГА НИСБАТАН ЯКУНЛАРИ ТЎҒРИСИДА

МАЪЛУМОТ

районлар	етиштириш (процент)			давлатга сотиш (процент)			бир сигирдан ўртача соғиб олинган сут		
	Гўшт (тирик вазнда)	Сут	Тухум	Гўшт (тирик вазнда)	Сут	Тухум	1984—1985 йилларда (кг)	1985—1986 йилларда (кг)	1985—86 йилларда 1984—1985 йиллардагига нисбатан (процент)
Оққўрғон	94,2	104,4	81,7	97,6	107,9	86,7	1139	1142	100,3
Оҳангарон	103,2	111,1	76,5	104,4	104,7	75,6	1064	1204	113,2
Бекобод	112,3	108,7	115,4	122,0	110,7	117,7	1255	1483	118,2
Бўстонлиқ	116,8	109,5	138,9	117,3	106,6	121,1	1170	1003	85,7
Бўка	113,5	101,0	101,3	134,8	114,6	119,1	1197	1180	98,6
Ғалаба	97,9	94,1	119,3	105,2	99,8	118,4	929	1420	154,2
Калинин	88,9	125,4	95,8	103,2	91,9	98,3	1454	1430	98,4
Коммунистик	97,1	105,6	110,2	103,7	104,0	105,5	1667	1567	94,0
Оржоникидзе	102,6	101,6	114,3	98,9	101,4	116,6	1342	1394	103,9
Паркент	101,9	108,1	122,9	122,7	123,0	123,9	1034	1125	108,8
Пискент	62,4	106,0	79,3	69,0	103,3	76,8	1175	1258	107,1
Ўрта Чирчиқ	166,0	109,3	117,8	159,8	117,9	115,9	1234	1239	100,4
Тошкент	70,3	101,3	94,9	88,0	102,6	38,1	1594	1754	110,0
Чиноз	168,7	95,6	108,8	184,3	97,1	112,1	1525	1875	123,0
Янгийўл	90,9	93,5	95,4	101,2	102,8	84,8	773	1344	173,9
Область бўйича:	105,7	103,5	110,8	110,1	104,0	111,6	1219	1339	109,8

БУ ЙИЛГИ чорва қишлови якунлари шуни кўрсатдики, областдаги кўпгина хўжаликлар бу масъулиятли мавсумни уюшқоқлик билан ўтказдилар. Чорвачилик маҳсулотлари етиштириш ва тайёрлашда ўсишга эришилди, мол ва паррандаларнинг маҳсулдорлиги ошди. 1984—1985 йиллардаги чорва қишлови якунларига нисбатан бу йилги мавсумда тирик вазнда гўшт етиштириш 5,7 процент, сут — 3,5 процент, тухум 10,8 процент ўсди. Сигирлардан ўртача соғиб олинган сут 9,8 процент кўпайди. Бу эса давлатга гўшт сотишни 10,1 процент, сут сотишни 4 процент, тухум сотишни 11,6 процент кўпайтириш имконини берди.

Аммо шу билан бир қаторда чорвачилик маҳсулотлари етиштириш ва тайёрлаш бўйича асосий еттита кўрсаткичдан Калинин райони хўжаликларида 5 таси, Оққўрғон, Тошкент, Янгийўл районлари хўжаликларида 4 таси, Ғалаба районида 3 таси, Оҳангарон, Коммунистик, Пискент районлари хўжаликларида 2 таси бажарилмай қолди. Шунинг оқибатида область бўйича умумий кўрсаткичлар салмоғи ҳам кутилганидан бир мунча паст бўлди.

Ҳозирги асосий вазифа шундан иборатки, ҳамма район ва хўжаликларда, ҳар бир ферма ва комплексларда чорва қишловининг қандай ўтганлигини ҳар томонлама чуқур таҳлил этиш, унинг якунларини тўғри баҳолаш, йўл қўйилган камчилик ва нуқсонларни бартараф этиш ҳамда мавжуд резерв ва имкониятлардан тўла ва оқилона фойдаланиш асосида бу йил чорвачиликни янада жадал суръатлар билан ривожлантириш йўлларини аниқ белгилаб олиш зарур.

Гўшт етиштиришни, айниқса, мол гўшти етиштиришни жадал суръатлар билан кўпайтириш шу куннинг долзарб вазифаси ҳисобланади. Бунинг учун мавжуд урғочи молларни тўла урчитиш ҳисобига чорва туёғини кўпайтириш керак бўлади. Бироқ, афсуски, ана шу муҳим ички резервдан яхши фойдаланилмаяпти. Ёш молларни жадал ўстириб, бўрдоқига боқишнинг интенсив технологияси жорий этилмаяпти. 1 майгача бўлган маълумотга кўра Бўка, Ғалаба, Коммунистик, Оржоникидзе, Тошкент, Чиноз ва Янгийўл районларида қорамоллар туёғини кўпайтириш планлари бажарилмади. Бўстонлиқ ва Коммунистик районидан бошқа бирорта район сигирлар бош сони бўйича планни уддалай олмади. Айрим районларда сигирлар туёғини кўпайтириш тўғрисида умуман қайғурилмайди. Мавжуд урғочи моллардан подани урчитиб кўпайтиришда фойдаланишдек муҳим резерв хўжасизлик билан ўз ҳолига ташлаб қўйилган. Шу йилнинг ўтган тўрт ойи давомида Бекобод, Ғалаба, Паркент районларида мавжуд сигирларнинг 10—11 проценти, Чиноз ва Янгийўл районларида 12—14 проценти ҳар хил сабаблар билан йўқотилди. Оҳангарон районидаги Ворошилов номли совхоз мавжуд сигирларнинг 42 процентини, Чиноз районидаги Киров номли колхоз 81,6 процентини, Янгийўл районидаги «Интернационал» колхози 41,3 процентини гўштга топшириб юборди. Бекобод райони хўжаликларида сигирларнинг 52 проценти, Пискент районида 81 проценти, Ғалаба районида 32 проценти, Чиноз районида 21 проценти сўйиб юборилди. Натижада сигирларнинг сони мўлжалдаги 58,6 минг бошдан 55,6 минг бошга тушиб қолди.

Қилинган ишларнинг таҳлили гўшт етиштириш ресурсларидан фойдаланишда ҳам бир қатор камчиликлар мавжудлигини кўрсатмоқда. Кўпгина район ва хўжаликларда ички эҳтиёжлар баҳонаси билан ёш ва ориқ молларни сўйиб юбориш ҳоллари учрамоқда. Масалан, Ўрта Чирчиқ районида 231 бош қорамол ўртача 85 килограмм, Бўка районида 458 бош мол ўртача 132 килограмм тирик вазнда сўйилди. Ёш ва ориқ молларни шундай йўл билан сўйиб юбориш оқибатида 923 тонна мол гўшти, 500 тонна чўчқа гўшти, 250 тонна қўй гўшти, умуман 1673 тонна гўшт йўқотилди.

Сарфланган озуқа ҳисобига маҳсулот олишни ҳисоб-китоб қилиб бориш ҳанузгача тўғри йўлга қўйилмаган. 1986 йилнинг биринчи кварталида Чиноз райони колхозларида чўчқалар бир кеча-кундузда бор-йўғи 7 грамм, Коммунистик районида 101 грамм, Бекобод райони хўжаликларида ёш қорамоллар 160 грамм семиртирилди холос. Ҳолбуки, шу хўжаликларда бир килограмм семиртириш учун 29—34 озуқа бирлиги, шу жумладан 6 килограмм омухта ем сарфланди. Тирик вазндаги бир центнер мол гўшти Оққўрғон районида 382 сўм, Бўстонлиқ районида 682 сўм, Ўрта Чирчиқ районида 355 сўм, Коммунистик районида 575 сўм, Янгийўл районида 497 сўмга тушди.

Текширувлар шуни кўрсатмоқдаки, кўпгина хўжаликларда қорамолларнинг вазни ҳар ойда ўлчаниб, ҳисоблаб борилмайди. Молларни бўрдоқига боқаётган чорвадорларга бўрдоқиларнинг қандай семираётганига қараб иш ҳақи тўланмайди. Шунинг учун ҳам ферма ходимлари молларни жадал семиртиришдан манфаатдор эмаслар.

Айрим районларда чорвачилик маҳсулотлари етиштириш ва тайёрлаш планларининг бажарилиши кўнгилдагидек эмас. 1986 йилнинг ўтган тўрт ойи давомида Бўка районидаги 17 та хўжаликдан бирортаси, Калинин районидаги 18 та хўжаликдан 11 таси, Оржоникидзе районидаги 7 хўжалик, Оққўрғон районидаги 5 та хўжалик, Чиноз районидаги 9 та хўжалик, Янгийўл районидаги 5 та хўжалик сут топшириш планини бажармади. Бўка районида 9 та, Пискент районида 6 та, Ўрта Чирчиқ районида 5 та, Оққўрғон ва Ғалаба районларида 4 тадан хўжалик тўрт ойлик гўшт планини уддалай олмади.

Озуқа базаси — чорвачиликни янада ривожлантиришнинг асоси ҳисобланади. Областимизда озуқа етиштиришни кўпайтириш ва сифатини яхшилаш юзасидан кўпгина ишлар қилинаяпти. Бироқ, чорвачиликни ривожлантириш юзасидан 1986—1987 йилларга белгиланган программани муваффақиятли бажариш учун ҳозирнинг ўзидаёқ ҳар бир колхоз ва совхозда озуқа етиштириш юзасидан аниқ планлар ишлаб чиқилган бўлиши керак. Озуқа турлари ихтисослаштирилган бригадалар томонидан хўжалик ҳисобида ишлаш йўли билан тайёрланса, мақсадга мувофиқ бўлади. Бу ишни тўғри йўлга қўйиш район агросаноат бирлашмалари олдида турган асосий вазифалардан биридир.

Озуқа базасини янада мустаҳкамлаш учун ҳар бир хўжаликда озуқа экинларини жойлаштириш плани сўзсиз бажарилиши, бунда алмашлаб экиш тартибига қатъий риоя қилиниши зарур. Аммо, афсуски, бир қатор район ва хўжаликларда озуқа экинларини жойлаштириш ва парвариш қилишда ҳамон кўзбўямачилик ўз-ўзини алдаш давом этяпти. Жумладан, Бўстонлиқ районидаги Калинин номли колхозда 30 гектар эски бедазор ҳайдаб юборилди. Аммо тегишли ташкилотларга ҳисобот берилганда ана шу бедазор бор қилиб кўрсатилди. Калинин районидаги Куйбишев номли колхозда 8,2 гектар, «Иваново» совхозида 12 гектар, шу райондаги давлат наслчилик паррандачилик заводида 13 гектар, Оржоникидзе районидаги «Коммунист» колхозида 12 гектар, Ўрта Чирчиқ районидаги «Партия XXII съезди» колхозида 20 гектар, Чиноз районидаги «Москва» колхозида 22 гектар, Янгийўл районидаги «Октябрь» колхозида 51 гектар йўқ бедазор ҳисоботларга қўшиб ёзилди.

Ҳозир бир қатор хўжаликларда беда ўрими ҳеч қандай сабабсиз чўзиб юборилмоқда. Беда ўрими Оҳангарон, Бекобод, Бўка, Калинин районларида, айниқса, ёмон уюштирилмоқда. Кўплаб хўжаликларда эса ўрим ва кетидан бедазорларни суғориш ўз ҳолига ташлаб қўйилган.

Районларнинг мутахассислари ҳар куни бедазорларни айланиб, ўрим муддатларини аниқлашлари керак. Масалан, биринчи ўримни 25 майдан, иккинчи ўримни эса 20 июндан кечиктирмай тугаллаш мақсадга мувофиқдир. Ҳар бир ўримдан сўнг бедазорларни суғоришнинг қатъий графиги тузиб чиқилиши, озуқа экинларини ўриб-йиғиш ва тайёрлаш билан шуғулланувчи отрядлар ҳамда звенолар ишини алоҳида назорат остига олиш, барча ўрин техникасининг узлуксиз ва унумли ишлашини таъминлаш лозим.

Тайёрланаётган пичан ва сенажнинг сифати раҳбар ҳамда мутахассисларнинг доимий диққат-эътиборида бўлмоғи керак. Озуқа тайёрловчиларга ҳақ тўлаш ва мукофот беришда аввало озуқанинг сифати ҳисобга олиниши зарур.

1986—1987 йил чорва қишловига мўл ва сифатли озуқани ҳозирданоқ жамғариб қўйиш, чорвачиликни ривожлантириш суръатларини янада жадаллаштириш учун мустаҳкам замин яратиш тўғрисида қайғуриш ҳар бир раҳбар ва мутахассиснинг шу кунги долзарб вазифасидир.

КАРВОНБОШИ — КАРВОН АКА

ИЛҒОР ҳайдовчилар ҳурмат тахтасида Карвон Шариповнинг жилмайиб тушган катта сурати осиғлиқ турибди. Бу суратга қараб унинг ҳаётдан хушнудлигини, танлаган йўли ва касбидан мамнунлигини билиб олиш қийин эмас.

Ҳа, Карвон ака адашмади. Азалдан темир-терсакка меҳр қўйган, ўқувчилар ўртасида металлолом йиғиб, муаллимларини хурсанд қилиб юрган ёш йигитча Бекободдаги 16-автокорхонага келиб кам бўлмади. У шу ерда ишдан ажралмаган ҳолда шоферлар тайёрлаш курсини тамомлади. Тажрибали ветеран ҳайдовчилардан иш ўрганди, машинани бошқаришни, айниқса, транспортларнинг сирларини обдон билиб олди. Шу тариқа унинг меҳнатсеварлиги, жонкуярлиги, касбга садоқати коллективда яққол кўзга ташланиб қолди. Бора-бора у оғир юк машиналарини ҳам бемалол бошқарадиган, буюртмачиларни мамнун этадиган бўлди.

Орадан кўп ўтмай уни 3-автоколоннага бригадирлик вазифасига тайинлашди. Ташвиш яна ҳам ортди. Бригадада одамларни қовуштириш, уларнинг куч-ғайратларини бир мақсадга йўналтириш осон иш эмаслигига шунда иқрор бўлди. Аммо у бундан нолигани йўқ. Ишбилармонлик, кишилар қалбига йўл топа билиш, принципиаллик ва меҳрибонлик унга ҳар қандай қийинчиликларни енгиб ўтишга ёрдам бермоқда.

Шахсий намуна кўрсатиб ишлаш коллектив ўртасида ҳурмат-иззат қозонишнинг асосий шарти ҳисобланади. Бригадир сифатида Карвон ака бунга доим эътибор билан қарайди. Масалан, ўтган йили у пландаги 32 минг тонна ўрнига 39,6 минг тонна халқ хўжалиги юкларини ташиб, шахсий планни анча ошириб бажарди. У бошчилик қилаётган коллектив аъзолари эса ўтган йил 500 минг тонна, яъни пландагидан 28 минг тонна кўп юкларни манзилларга элтиб бериш билан съездлар йилини муваффақиятли кутиб олдилар.

— Карвон ака карвонбошилик қилаётган коллективда, — дейди автокорхона директори Т. Тошпўлатов, — ўз устозларига муносиб шоферлар хизмат қилишади. П. Раҳматов, Р. Бухорлетов, Р. Шарипов, У. Файзуллаев, С. Усмоновлар шулар жумласидандир. Улар бу йилги квартал планларини ошириб бажардилар. Бугунги кунда янги беш йилликнинг биринчи йилини катта меҳнат ғалабалари билан якунлаш учун бир ғайратларига ўн ғайрат қўшиб ишлаб, социалистик мусобақанинг олдинги сафида бормоқдалар.

У. ҚУРБОНОВ.

ИХЛОСМАНД

Владимир Янушкевич «Средазкабель» бирлашмасида меҳнат қилаётганига 20 йилдан ошди. У табиат ихлосманди. Мана 13 йилдирки, хонадонида кўплаб сайроқи қушларни парваришлаб келмоқда. Ҳозир унинг уйида 24 турдаги тўтиқушлар ва бошқа сайроқилар бор. У манзарали қушлар область ва шаҳар кўргазмаларининг қатнашчисидир. Бир неча бор дипломлар билан тақдирланган. Суратларда: В. Янушкевич «жако» лақабли Африка тўтиқуши билан; у парваришлаётган қушлардан бир группаси.

А. Абалян фотолари.

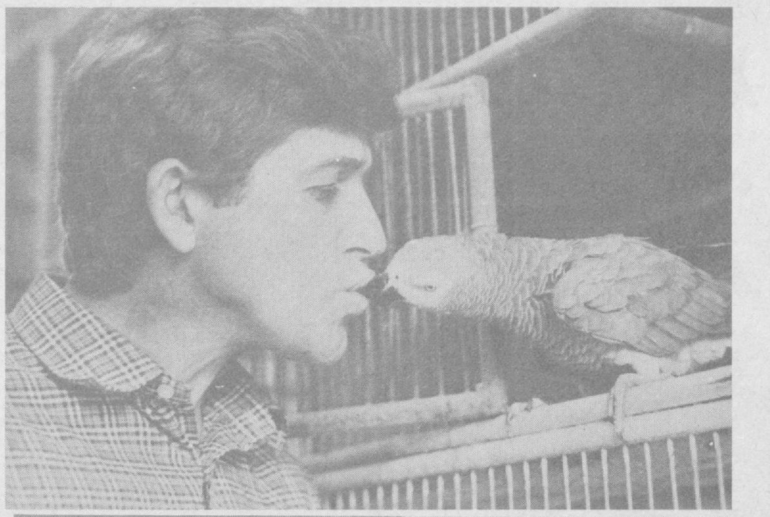

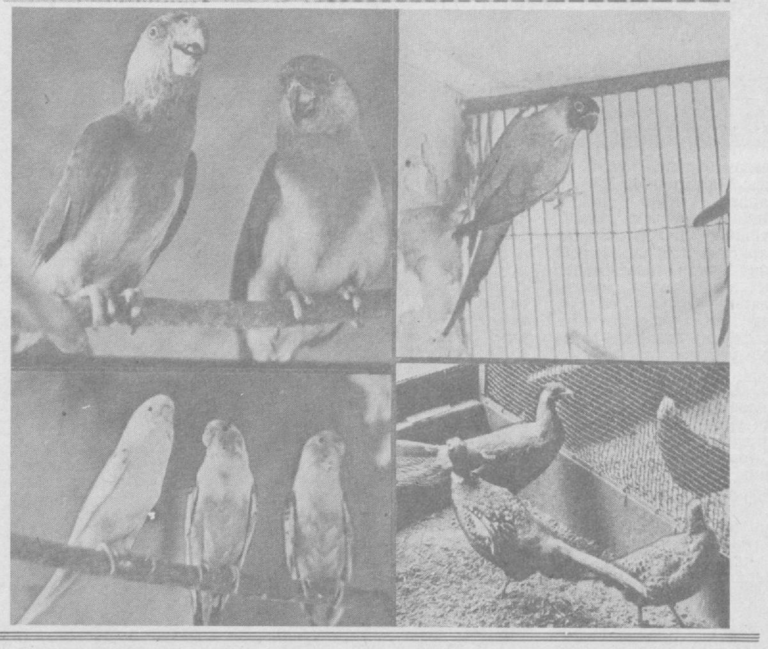

ОҚАВАНИ ЗОВУРГА ОҚИЗМАНГ

ТОШКЕНТ райони деҳқонлари бу йил давлатга 101 минг тонна сабзавот, 15 минг 400 тонна картошка, 7100 тонна узум ва 5790 тонна мева маҳсулотлари етказиб беришга аҳд қилишган. Шу мақсадда колхоз ва совхозларда эртаки, ўртаки экинлар парвариши кун сайин авж олдирилмоқда: 3377 гектар майдонда сабзавот, 1290 гектар ерда картошка етиштирилмоқда. Эртаки экинлар ҳосили савдо шаҳобчаларига пешмапеш етказиб берилмоқда. Ҳар куни 80 тоннага яқин сабзавот ва кўплаб миқдорда турли резавор жўнатилмоқда. Шу кунгача давлатга сотилган сабзавот миқдори 2600 тоннадан ошди.

— Эришиладиган натижаларнинг янада салмоқли бўлиши учун, — дейди район агросаноат бирлашмаси раисининг ўринбосари Тўлқин Алимов, — ерни, табиатни авайлаб-асраш, у инъом этган турли ресурслардан оқилона фойдаланиш зарур. Айниқса, сув танқислиги юз бераётган бу йилги шароитда унинг ҳар бир литридан тежаб-тергаб, омилкорлик билан фойдаланиш ғоят муҳимдир. Аксарият деҳқонларимиз бу масъулиятни чуқур ҳис қилган ҳолда иш олиб бормоқдалар.

Бошқача бўлиши ҳам мумкин эмас. Чунки, район хўжаликларига бу йил 214 миллион куб метр ўрнига 172 миллион куб метр сув берилмоқда. Илғор хўжаликлар, бригадалар бир литр сувдан 2—3 литр сувнинг нафини олиш чораларини қўлламоқдалар. Экинларга ўз вақтида ишлов бериб, ер намини узоқ сақлашга ҳаракат қилмоқдалар. Тракторларга ўрнатилган махсус қурилмалар ёрдамида карам ва картошкага сув пуркалмоқда. Самараси эгатга сув қўйиб суғорилганидан ҳам аъло бўлмоқда. Кўплаб миқдорда сув тежалаяпти. «Ўзбекистон ССР 50 йиллиги», К. Маркс, Охунбобоев, Навоий номли колхозларда, «Тошкент» совхозида бу усулдан кенг фойдаланилмоқда. Ҳозирги кунда районда бундай қурилма-мосламалардан 10 таси ишламоқда.

Изланганлар сувни тежаш имкониятларини қидириб топиб, ишга солмоқдалар. Бу борада К. Маркс номли колхоз озуқакорлари ташаббуси ибратлидир. Улар беда етиштиришда ариқ олиб, пуштасига уруғ сепиш усулини қўллай бошладилар.

СУВНИ ТЕЖАЙЛИК!

Кенг майдонлардаги бедазорларни кўллатиб суғоришга барҳам берилди. Беда бир текисда озиқлантирилиб, эгатлар орқали бир меъёрда сув ичмоқда. Бундай майдонлардан олинган ҳосил ҳам одатдагидан 15—20 процент кўп бўлаяпти. Илғор тажриба кенг ёйилди. Ҳозир районда 630 гектар ерда ана шу усулда беда ўстирилмоқда.

Лекин сувдан фойдаланиш ишлари ҳамма хўжаликларда ҳам тадбиркорлик билан ташкил этилмаган. Айрим хўжалик раҳбарлари, мутахассислари қийинчиликларни четлаб ўтиб, осон йўлни қидириб, ўзбошимчалик қилмоқдалар. Бошқаларга зиён етказмоқдалар. Мана, бир мисол.

Ильич номли ҳамда Охунбобоев номли колхозлар «Ҳасанбой» каналидан галма-галдан сув олишлари керак. Аммо, Ильич номли колхоз раҳбарлари «тўғон бошида» бўлганликларидан фойдаланиб тартибни бузмоқдалар. Улар биздан нима кетди, ким билиб ўтирибди, деб тақсимотда белгиланганидан анча кўп обиҳаётни ўз далаларига буриб юбормоқдалар. Кошки эди ана шу сувнинг ҳаммаси экинга, ҳосилга хизмат қилаётган бўлса. Йўқ, бунга эътибор бермаяптилар. Сувчилар «ана энди мазза бўлди, ариқлар лиммо-лим оқаяпти, эгатга тараф қўйсак бас, экин ўзи қониб ичаверади», деб бепарво юришибди. Натижада, сув оқовага чиқариб юборилиб, кўп қисми зовурларга кетаяпти.

Район агросаноат бирлашмаси ва сув хўжалиги бошқармаси мутахассисларидан иборат комиссия аъзолари Ленин номли колхозда ҳам сувчиларнинг ишини ташкил этиш, шунингдек, тежамкорлик борасида амалга оширилаётган ишларнинг қониқарсиз эканлигини аниқладилар. Сувчилар тунда ишлаш учун фонарлар билан таъминланмаган. Оқибатда қоронғида ариқ ва эгатларга таралган сув миқдори тахминий чамаланиб, обиҳаётнинг бир қисми исроф бўлмоқда.

Район агросаноат бирлашмаси мазкур хўжаликларнинг раҳбарлари ва мутахассислари зиммасига йўл қўйилаётган камчилик, нуқсонларни тезда бартараф этиш юзасидан чоралар кўришни юклади.

Охунбобоев номли колхозда эса сув таъминотини яхшилаш мақсадида электр қувватида ишловчи янги насос қурилиши бошлаб юборилади. Унинг ёрдамида ички зовурларнинг сувлари далаларга чиқарилади. Қурилиш ишлари учун 208 минг сўм капитал маблағ ажратилган. «Промгражданстрой» трестининг 4-механизациялашган кўчма колоннаси бунёдкорлари бу йил шу маблағнинг 100 минг сўмини ўзлаштирадилар.

— Сувни тежаш ҳар бир кишининг виждон бурчи деб ўйлайман, — дейди «Ўзбекистон ССР 50 йиллиги» колхози бригада бошлиғи, КПСС XXVII съезди делегати Ихтибор Ирисбекова.— Биз ерни эъзозлашимиз, унинг ҳар бир қаричи қадрига етиб мўл ҳосил олишимиз керак. Шу билан бирликда эса келажак авлод учун структураси бузилмаган, органик моддаларга бой бўлган экин майдонларини қолдиришни ҳам унутмаслигимиз лозим.

Районда бу йил эртаки экинлардан бўшаган 180 гектар ерга картошка, 938 гектар жойга сабзавот ва 400 гектар жойга силос учун маккажўхори экилади. Хўш, бундай аҳволда ер чарчаб қолмайдими? Миришкор деҳқонлар бу саволга: бунга йўл қўймаймиз, ерни тўйдириб боқамиз, ҳар гектарга 30—40 тоннадан маҳаллий ўғит соламиз, яхшилаб ҳайдаб сўнг экин экамиз. Сувдан тежамли фойдаланиб, ер озуқани яхши ҳазм қилиши учун шароит яратамиз, деб жавоб берадилар.

Хўжаликларда атроф-муҳитни турли химиявий дорилар билан зарарланиши олдини олиш мақсадида биологик усулдан кенг фойдаланиш ҳам кўзда тутилмоқда. Бу йил «Ленин йўли» колхозида хўжаликлараро биолаборатория қурилиши бошлаб юборилади.

Қ. КАРИМОВ,
«Тошкент ҳақиқати»нинг махсус мухбири.

ЯНГИ КИТОБЛАР

МЕҲР УЙҒОТАДИ

Тошкентлик ота-бола шифокорлар Зикрилла Эгамбердиев билан Зарифа Эгамбердиеваларни матбуотдаги хилма-хил мақолалари, оммабоп рисолалари орқали газетхонлар яхши танийдилар. Уларнинг яна бир китобчаси яқинда ўқувчилар қўлига тегди.

«Меҳнат» нашриётида чоп этилган бу ихчам асар «Табиат ва инсон» деб аталади. Унда кишиларнинг саломатлиги ва кайфиятига яхши таъсир этувчи, руҳини тетиклаштирувчи мусаффо ҳаво, атрофимизни ўраб турган ўсимлик ва ҳайвонот дунёсининг аҳамияти ҳақида гап боради. Муаллифлар турли манбаларда учраган маълумотлар, ўзларининг узоқ ҳаётий кузатишлари асосида ёзилган қизиқарли лавҳа ва ҳикоячаларни жамлашган. Китобдаги айниқса «Ҳаво ҳолати ва одам тоқати», «Жониворлар сеҳри», «Вафо ўрнига жафо», «Яхшиликка яхшилик» сарлавҳали бўлимларда ибратомуз фактлар, халқ нақллари билан танишиш мумкин. Улар ўқувчи қалбида она табиатга нисбатан сўнмас меҳр-муҳаббат уйғотади.

КПСС XXVII СЪЕЗДИ ҚАРОРЛАРИ — ҲАЁТГА!

ТОЗАЛАШ ИНШООТЛАРИ ҚАЧОН ҚУРИЛАДИ?

Бекобод цемент комбинатида табиатни муҳофаза қилиш масалаларига бефарқлик билан муносабатда бўлинаётганлиги ачинарлидир. Ўзбекистон ССР Олий Совети табиатни муҳофаза қилиш ва табиий ресурслардан оқилона фойдаланиш бўйича доимий комиссиясининг бўлиб ўтган мажлисида бу ерда тозалаш иншоотлари қурилиши тоқат қилиб бўлмайдиган даражада чўзиб юборилганлиги уқтириб ўтилди.

Ҳозиргача комбинатда ифлослантирилган сувни тозалашнинг жуда эскирган иншоотларидан фойдаланиб келинмоқда. Шу иншоотлардан чиққан сувдаги зарарли моддалар миқдори белгиланганидан анча кўп бўлаяпти. Бу сув Киров номли каналга оқизилмоқда.

— Комбинатнинг қувурлар ва шифер тайёрланадиган участкаларида бир кеча кундузда 264 метр куб сув ифлослантириляпти,— дейди область сув ресурслари бошқармаси бошлиғининг ўринбосари С. Ҳ. Отамуҳамедов. — У тўла тозаланмаслиги оқибатида шу ердан оқиб ўтаётган сув манбаларини ифлослантириб ётибди.

Республика Бинокорлик материаллари саноати министрлиги комбинатдаги қувурлар ва шифер ишлаб чиқариш учун махсус иншоотлар қурилишини ниҳоят бу йилги планга киритишни мўлжаллади. Аммо ҳали мазкур объектларни барпо этиш учун тегишли ҳужжатлар тайёрланган эмас.

КПСС XXVII съездида табиатни муҳофаза қилиш ва унинг ресурсларидан оқилона фойдаланиш вазифаси кескин бўлиб турганлиги алоҳида кўрсатиб ўтилди. КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ М. С. Горбачев Сиёсий докладида: «Биз, ҳозирги даврда яшаб турувчилар табиат учун авлодлар олдида, тарих олдида жавобгармиз» деди. Бекобод цемент комбинати раҳбарлари бу ҳақда дурустроқ ўйлаб кўрсалар яхши бўларди.

А. СИЗОВ,
Тошкент илмий марказининг ходими.

ЧИНОР БИЛАН ТИЛЛАШИБ

Эргашев Ғанининг асли касби ошпазлик. У Чорвоқ посёлкасидаги ошхоналардан бирида меҳнат қилади. Аммо унинг иккинчи эътиқоди бор. Бўш вақтларида теварак-атрофни сайр қилишни маъқул кўради. Айниқса, умри боқий дарахтларни кўздан кечириб, кўнгли ором олади. У сайрдан, кўпинча дили очилиб қайтади.

Ғани акани қишлоқ ташқарисида қаровсиз қолган улкан чинор тагида бир неча бор учратдим. Беш аср умр кўриб ҳали ўз салобатини йўқотмаган бу кўркам азим дарахт Ғани аканинг меҳридан баҳраманд бўлган эди. Қуриган шохлари, кераксиз бутоқлари, атрофдаги ўт-ўланлар тозаланган. Ҳамма ёқ озода, булоқлар тартибга солиниб, атрофга панжаралар тутиб ўралган, баландпастликлар текисланган эди. Ҳар қандай йўловчи бир оз хордиқ чиқариб кетадиган жой бўлиб қолибди. Ғани ака билан саломлашиб бир нафас суҳбатлашдик.

— Бу дарахтлар парваришга муҳтож, — деб суҳбатни бошлади табиат шайдоси, — у асрлар оша яшаб келаётган табиат мўъжизаси. Бизгача осонлик билан етиб келган бўлмаса керак. Сизга, бизга ўхшаган одамлар меҳри туфайли бугун ҳам қомат кериб турибди. Бу ажойиботни келгуси авлод учун асраб етказишимиз керак. Улар тирик тарих, қанчадан қанча воқеалар гувоҳи, қани тили бўлса-ю тарихдан сўзласа. Шунчалик яшаб келишининг ўзи тарих.

Ғани аканинг гапига қулоқ солиб ҳузур қилар эдим. Мана шундай кишилар туфайли, умри боқий дарахтлар яшаб, кишига завқ-шавқ бағишлаб келмоқда. Арчалар, қайрағочлар, чинорларни кўриб завқланамиз, узоқ ўтмишни эсга оламиз.

Н. САДИРОВ.

БУ МАДАНИЙ ДАМ ОЛИШ ЭМАС-КУ

Табиатни муҳофаза қилиш кўнгилли жамияти аъзоларининг рейди

Ҳар йили баҳорда Бўстонлиқ тоғлари, қир-адирлари либосини янгилайди. Атрофга боқиб, ям-яшилликдан баҳри-дилингиз очилса, лола-қизғалдоқлар чаманидан кўзингиз қамашади.

Бўстонлиқ тоғлари томон йўл олаётган беҳисоб кишиларнинг кети узилмаётганлиги муносабати билан бир муҳим масала хусусида мулоҳаза юритишни ўринли, деб ҳисоблаймиз. Хўш, тоғ сайлига чиқаётганлар одоб сақлаб, табиатни муҳофаза қилиш қонун-қоидаларига амал қилаяптиларми? Лола ва бошқа турфа ноёб гулларни керагидан ортиқча юлиб, ўтирган жойларида ҳамма нарсани пайҳон қилиб, табиатга зарар келтирмаяптиларми? Умуман, бу ерга келаётганларнинг асл ниятлари фақат табиат қўйнида дам олиб, ҳордиқ чиқариб янги куч-ғайрат билан меҳнат қучоғига қайтишми ёки улардан айримларининг шахсий манфаатларини мўлжаллаган бошқа мақсадлари ҳам борми?

Биз ана шу саволларга аниқ жавоб олиш учун табиатни муҳофаза қилиш район жамияти томонидан тузилган рейд бригадаси аъзолари билан Хўжакент — Тошкент электр поезди станциясида бўлдик. Бу ер дам олиб қайтаётган шаҳарликлар билан гавжум. Вагонлар ҳам одамлар билан тирбанд. Қўлларида даста-даста лола ва бошқа гуллар кўтариб олган қизларга мурожаат қилдик:

— Марҳамат қилиб ўзларингизни таништирсангиз.

— Мен — Нурхон Қурбонова, дугонам, Роза Зарипова. Тошкент Давлат медицина институтининг студентларимиз.

— Тез камайиб бораётганлиги учун лола ҳам республикамизнинг «Қизил китоби»га киритилган, шундан хабарингиз борми?

Гап нимада эканлигини фаҳмлаган қизлар, ноқулай аҳволдан қутилиш ҳаракатига тушиб қолдилар:

— Эшитмаган эканмиз... Ҳамма лолага чиқаяпти-ку, деб биз ҳам...

Ҳа, ҳамма бўлмаса ҳам кўпчилик лола сайли баҳонаси билан бир кунлик ҳузур-ҳаловати учун табиатга катта зарар етказмоқда. Аммо бўлажак шифокорлар Н. Қурбонова билан Р. Зариповалар-чи? Наҳотки улар мусаффо табиат инсон саломатлигининг асосий манбаи эканлигини тушунишмаса? Тошкент давлат педагогика институтининг бир группа студентлари, Тошкент шаҳар Киров районидаги 13-мактаб, Сергелидаги 15-мактаб ўқувчилари ҳеч нарсани ўйламай беҳисоб терган лолаларининг шаҳарга етиб бормасдан сўлиб, беҳуда нобуд бўлишини наҳот билмайдилар? Қўйлиқдаги индустрия техникуми талабаларидан Алиев, Қурбонов, Худойбергановлар эса айбларига иқрор бўлиб, узр сўраш ўрнига дўқ-пўписа ҳам қилдилар.

Ўқувчи ва студентлардан кўнглимиз ранжиб турган бир пайтда, айрим педагоглар уларга шахсий намуна бўлаётганликларини кўриб, ҳайратдан ёқа ушладик. Чирчиқ шаҳридаги 24-мактаб ўқитувчиси А. Ким ўқувчиларини тоққа олиб чиқиб, уларнинг қучоқ-қучоқ лола теришларига бошчилик қилибди. Буни қарангки, педагог бўла туриб у ҳам лоланинг «Қизил китоб»га киритилганидан бехабар экан.

Саёҳатчилар орасида қўли эгри, йўли қинғир кишилар ҳам афсуски, йўқ эмас. Мана, пул, бойлик учун табиатнинг ноёб бойликларини шафқатсизлик билан увол қилаётган кимсалар билан танишинг. Хўжакент посёлкасидан Жамолхонов, Фрунзе номли колхоздан Холназаров, «Қизилту» колхозидан Соатова, Чорвоқ ГЭС қурилишининг Белдерсой участкаси ишчилари Исматиллаев, Нишонбоев, Бузуловлар кам учрайдиган ноёб ўсимлик — матар териб сотишни одат қилиб олишган. Биз уларни қоп-қоп матар териб келаётганларида тўхтатиб жарима солдик.

Оқтош тоғларида дам олиб қайтган Тошкент шаҳар Ленин районидаги 542-болалар боғчаси коллективи айрим аъзоларининг хатти-ҳаракатлари бизни, айниқса ранжитди. Пала-партиш терилган беҳисоб лолаларнинг нобуд бўлганига ачиниб, эътироз билдирдик ва жарима тўлашларини талаб этган эдик, улар орасидан бир барваста йигит «Сизлар билан фалончиеванинг олдида гаплашамиз», деб пўписа қилишгача бориб етди. Боғча тарбиячилари ва ходимларидан айримлари, ҳатто, истеҳзо билан кулиб, эсдалик учун расмга ҳам тушишди.

Қизиқ, қонун барча учун баравар эмасми? Айрим кимсаларнинг фалончилар ҳимоясига таяниб, кўнгиллари истаган номаъқулчиликни қилишлари мумкинлиги қайси қонунда ёзилган? Минг бир дардга даво гиёҳларни, турли анвойи гул ва лолаларни шафқатсизлик, тўғрироғи фаҳмсизлик билан пайҳон қилаётган, табиий гўзалликни ҳис этиш ва маънавий озуқа олиш туйғусидан маҳрум бўлган бундай кимсаларни қандай ном билан аташ мумкин?

Доривор гиёҳ ва лолаларни териб келиб, шаҳарда пуллаш билан шахсий бойлик орттириш йўлига кириб олган, тоғ сайли даврида табиий бойликларни топтаб, қонунга ҳилоф иш қилаётганларга жарималар солиниб, ундириб олинмоқда. Аммо қоидабузарнинг жазоси фақат жарима тўлаш билан чекланиши керакми? Ахир улар келтираётган ҳам моддий, ҳам маънавий зарарни ҳеч қандай нарса билан ўлчаб бўлмайди-ку!

Бизнингча, ишчи-хизматчилари коллектив бўлиб тоғ сайлига чиқаётган корхона, ташкилот ва муассасаларнинг раҳбарлари, партия ва касаба союз ташкилотлари масаланинг ана шу муҳим томонига ҳам жиддий эътибор беришлари керак.

В. ДИДЕНКО,
Бўстонлиқ район табиатни муҳофаза қилиш кўнгилли жамиятининг масъул секретари.

Б. СУЛЕНОВ,
Чирчиқ ўрмон хўжалиги инженери.

М. ФЗАЛОВА,
«Коммунизм учун» район газетасининг мухбири.

● Бош эгиб турган бу икки дугона ўйламай юлинган гулларнинг бевақт хазон бўлганига ачинаётгандек кўринишади-ю, аслида ундай эмас. Агар табиатни ардоқлаш ниятида бўлганларида шунча гулни увол қилмаган бўлардилар.

И. Москаленко фотоси.

Браконьерларга қарши курашамиз!

ҚОИДАДАН БЕХАБАР ЭМИШЛАР

Табиатга меҳр билан муносабатда бўлиш, унинг бойликларини асраш ва кўпайтириш социалистик жамият кишиларига хос фазилатдир. Давлатимиз табиатни муҳофаза қилишга жуда катта маблағ сарфлаяпти.

Кейинги пайтларда юртимиз ўсимлик ва ҳайвонот дунёсини асраш соҳасида муҳим тадбирлар амалга оширилди. «Қизил китоб»га киритилган ҳайвонлар ва қушларнинг турлари кўпайтирилди.

Лекин ҳали ҳам орамизда шундай ноинсофлар ҳам учраб турибдики, улар шахсий манфаатлари йўлида табиатга путур етказяптилар, ҳатто «Қизил китоб»га киритилган кам учрайдиган ҳайвонларни ов қилишяпти. Ўтган йилнинг ўзида табиатни муҳофаза қилиш ташкилотлари вакиллари жамоатчилик ёрдамида ов қилиш қоидаларини қўпол равишда бузган 130 нафардан кўпроқ шахсни ушлашди.

Қўнғир айиқ кам учрайдиган йиртқич ҳайвондир. У «Қизил китоб»га киритилган. Аммо пенсионер Т. Собиров унинг ноёблиги билан ҳисоблашиб ўтирмади. У Бурчмулла ўрмон хўжалиги территориясида ана шундай айиқлардан бирини отиб ўлдирди. Т. Собиров йиртқичнинг терисини пуллай деб турган пайтда ушланди.

Ўзбекистон ССР Ўрмон хўжалиги министрлиги ходимлари браконьерга минг сўм жарима солдилар. Ўлкамиз ҳайвонот дунёсига тажовуз қилувчиларга нисбатан ҳамиша шундай таъсирчан чоралар қўллanaверади. Буни Оҳангарон районидаги Ақчи овчилик хўжалигининг ходимлари Т. Орипов ҳамда Ю. Ўринбоевлар ҳам энди тушуниб етган бўлсалар керак. Улар ов қилиш ман этилган вақтда 17 та каклик ва 27 та каптарни отишган эди. Бу қилмишлари учун улар энди 1810 сўм жарима тўлашга мажбурлар.

Шуниси ачинарлики, улар ўз хизмат вазифаларига кўра овчилик хўжалигида ўрнатилган қоидага риоя этишни қатъий назорат қилиш ўрнига ўзлари тартиббузарлик қилдилар. В. Воякин ҳам ов қилиш қоидаларига риоя этмай ноёб қушларни овлаётган пайтда қўлга тушди. Унга 45 сўм жарима солишди. Бу шахс «ов қилиш қоидаларидан хабардор эмасман» деб ўзини оқламоқчи бўлди.

Ноинсоф браконьерларга қарши қатъий кураш олиб боришда кенг жамоатчиликнинг иштирок этиши жуда муҳим. Биз ҳаммамиз биргаликда табиатни муҳофаза қилиш учун жонкуярлик қилсак, келажак авлодлар ҳам юртимизнинг бой ўсимлик ва ҳайвонот дунёсидан баҳраманд бўладилар.

Қ. КУШКАНОВ,
область ички ишлар бошқармасининг ходими, милиция капитани.

ТАНҚИД ТАЪСИР ҚИЛДИМИ?

ВАЪДА БИЛАН ИШ БИТМАЙДИ

Халқа йўл бўйлаб борар экансиз, Тошкент ва Калинин районлари территориясида 5, 6, 7, 10-автодормехбазага қарашли машиналарни тез-тез учратасиз. Билмаган одамлар бу машиналарни мазкур районлардаги қишлоқлардан ахлатларни ташиб кетаётган бўлса керак, деб ўйлаши ҳам мумкин. Қани энди шундай бўлса!

Афсуски, Тошкент шаҳридан ахлат ортиб келаётган бу машиналар Калинин ва Тошкент районларининг хўжаликлари томон йўл оляпти. Масалан, 5 ва 6-автодормехбазаларга қарашли машиналар ҳайдовчилари Калинин районидаги гулчилик совхози, 10-автодормехбаза шоферлари эса Калинин номли колхоз территориясини ахлатхона қилиб олишган. 7-автодормехбазанинг ахлат ортган машиналари шу райондаги «Москва» колхози ва «Иваново» совхози далалари томон бетўхтов қатнаб турипти.

«Тошкент ҳақиқати»нинг ўтган йил охирларидаги сонларидан бирида эълон қилинган мақолада колхоз ерини ахлатхонага айлантираётган автодормехбаза раҳбарлари қаттиқ танқид қилинган эди. Газетанинг бу чиқиши юзасидан халқ депутатлари Тошкент шаҳар Совети ижроия комитети раисининг ўринбосари М. У. Ниёзовдан жавоб ҳам олинган эди. Унда бу нуқсонларга қатъий барҳам берилиши тўғрисида катта ваъдалар берилган эди.

Орадан шунча вақт ўтди. Бироқ Тошкент шаҳар ижроия комитетидаги мутасадди ўртоқлар ҳам, автодормехбазалар раҳбарлари ҳам редакцияга номига жавоб йўллаб, ҳамон унумдор ерларни булғатиб ётибдилар.

Тошкент ва Калинин районларида ана шу масъулиятсизлик оқибатида ҳосил қилинган ахлатхоналарни бир кўрсангиз эди. Уларнинг усти тупроқ билан кўмиб ташланмаётганлиги сабабли ҳозирнинг ўзида бу ерда пашшалар ғужғон. Вақти-вақти билан ахлатлар ўз ўзидан қизиб, ёна бошлайди. Бундан ҳосил бўлаётган тутун атроф муҳитни ифлослантириб ётибди.

Газетада босилган мақолада Калинин районидаги Калинин номли колхоздан ўтган канализация қувури ёрилиб кетганлиги, шу ердаги Қорақамиш ва Бўзсув каналларини булғаётганлиги ҳам кўрсатилган эди. «Водоканал» тресги бошқарувчиси З. Солихўжаев бу камчиликни ҳам тезда бартараф этиш ҳақида ваъда берган эди. Афсуски бу ҳам қуруқ гап экан. Ҳозиргача канализация қувурининг ёриқ жойидан оқиб тушаётган ахлат сувни ифлослантириб турипти.

Тошкент гўшт комбинатининг Свердлов қишлоқ Совети ва Ўртаовул посёлка Совети территориясидан ўтган канализация қувури ҳам бир неча бор ёрилиб, аҳоли зич жойлашган бу ерларни ифлослантирди.

Икки миллион киши яшайдиган Тошкент шаҳрининг маиший чиқитларини атроф-муҳитга зарар етказмайдиган қилиб йўқотибгина қолмай, балки улардан халқ хўжалиги манфаатлари йўлида фойдаланиш мақсадида қурилган маиший чиқитларни қайта ишловчи заводни эса тўхтатиб қўйишга мажбур бўлинди. Чунки корхона территорияси санитария талабларига мутлақо жавоб бермайдиган бўлиб қолди. Бу ерга келтирилган ахлатнинг анчагина қисми шу атрофдаги жарликка ағдариб кетилаверди. У ерда қизиб, ёна бошлаган чиқитлардан чиққан тутун атрофни ифлослантираверди. Шунинг учун Калинин район санитария-эпидемиология станцияси заводда санитария нормалари ва қоидаларига риоя этилмаганлиги учун уни тўхтатиб қўйиш тўғрисида қарор қабул қилди.

Баҳор ҳам тугай деб қолди. Яхши анъанага кўра бу фаслда ҳаммаёқни саранжом-саришта қилиш, маҳалла ва қишлоқларни тозалаш, ободонлаштириш бўйича ҳашарлар уюштирилади. Ҳозир ҳам баъзи жойларда ўз-ўзидан пайдо бўлиб қолган ахлатхоналарни дарҳол йўқотиш, ҳаммаёқда орасталикни таъминлаш зарур. Мутасадди ўртоқлар ҳам жамоатчиликни чалғитадиган қуруқ ваъда бериш билан чегараланмасдан мавжуд камчилик ва нуқсонларни чинакамига йўқотиш чораларини кўрадилар, деган умиддамиз.

А. НОСИРОВА.

Муҳиддин Қориёқубов таваллудининг 90 йиллигига

БИРИНЧИ ХАЛҚ ҲОФИЗИ

МУҲИДДИН Қориёқубов... Унинг номини тилга олганимизда кўз ўнгимизда ҳассос хонанда, машҳур актёр, йирик маданият арбоби ва толмас санъат ташкилотчиси гавдаланади. М. Қориёқубовнинг ижоди ва фаолияти ҳақида сўз борганида, буюк В. Шекспирнинг «Актёрлар — ўз даврининг мухтасар йилномасидир» деган ажойиб сўзлари эсга тушади. Санъаткорнинг ижод йўлига назар ташласак, унинг халқимиз ҳаёти, эзгу орзу-умидлари, интилиши ва курашлари, ўлкамизнинг тараққиёт йўли, халқ санъатининг ривожланиш босқичлари билан узвий боғлиқ эканлигини кўрамиз.

Муҳиддин Қориёқубовнинг ижтимоий ва ижодий фаолияти эрта бошланди. Ўлкада эксплуататорлар зулмидан азоб чекаётган оддий меҳнаткашлар аҳволини кўрган бўлажак санъаткор 1916 йилги халқ қўзғолонида актив қатнашди.

Гарчанд М. Қориёқубов ўзининг санъатдаги ҳаётини инқилобдан аввал бошлаган бўлса-да, унинг ҳассос таланти, ижрочилик маҳорати ва ташкилотчилик қобилияти Улуғ Октябрь инқилобидан сўнггина ёрқин намоён бўлди. Санъаткор ҳаётида Ҳамза Ҳакимзода Ниёзий билан танишув муҳим аҳамият касб этди. У инқилоб куйчисига шогирдгина эмас, айни вақтда сафдош ҳам эди.

М. Қориёқубов Ҳамза ташкил этган театр труппасининг етакчи актёри сифатида танилди. У «Бой ила хизматчи»да бой, «Фарғона фожиаси»да Фотиҳ, «Туҳматчилар жазоси»да Қосимжон ролларини моҳирона ижро этиб, бу соҳада ҳам ажойиб истеъдоди борлигини кўрсатди. Гражданлар урушининг машаққатли дамларида эса агитация поездларида юриб, қизил аскарларни руҳлантирди. Худди шу йилларда у Коммунистик партия сафига кирди.

1923 йилда республика Марказий Ижроия Комитети ўзбек совет музикаси ва ижрочилик санъатини ривожлантиришдаги хизматлари ҳамда маданий ҳаётимиз ютуқларини халқ ўртасида кенг ташвиқот қилганлиги учун унга «Туркистоннинг биринчи халқ ҳофизи» фахрий унвонини берди.

Орадан бир йил ўтгач, М. Қориёқубов таниқли санъаткорлардан иборат сиёсий агитация труппаси тузиб, республика шаҳар ва қишлоқларига йўл олди. Мазкур труппа кучи билан юздан ортиқ учрашувлар, музика кечалари, концерт ва суҳбатлар ўтказилди. Бу ижодий сафарлар давомида санъаткор ўзининг «Байналминал», «Ҳой, ишчилар!», «Яша, Шўро!», «Туркистон марсельезаси» каби инқилобий руҳ билан йўғрилган қўшиқларни куйлади.

М. Қориёқубов ўзбек санъатининг ютуқларини мамлакатимиздагина эмас, хорижий юртларда ҳам кенг тарғиб қилди. Бу ўринда унинг 1925 йилда таниқли раққоса Тамарахоним билан бирга Париж ва Берлинда берган концертларини эслаш мумкин. Бу улкан санъаткорларнинг чиқишларида Франция Коммунистик партиясининг йирик арбоби Марсель Кашен ҳам ҳозир бўлган эди. Париж ва Берлинга қилинган ана шу ижодий сафарлар Ўзбекистон санъаткорларининг чет эллардаги биринчи гастроллари сифатида тарихга кирди.

Санъаткор 1926 йилда республикада биринчи ўзбек этнографик музика ансамблини ташкил этди. Маданият аҳлларининг фикрича, бу коллектив янги типдаги ўзбек профессионал музикали театрига асос бўлиши керак эди. Худди шундай бўлди ҳам. М. Қориёқубовнинг бу соҳадаги ташкилотчилиги ва жонкуярлигини ҳамиша мамнуният билан эсга оламиз.

М. Қориёқубов 1928 йилда малакасини ошириш ниятида Москвага жўнади. Аввал Мейерхольд студиясида, кейин эса Марказий театр билим юртига кириб ўқиди. Бу санъат даргоҳларида ижрочилик маҳоратини оширди, актёрлик санъатининг ўзига хос сир-асрорлари билан танишди.

1929 йилда республика этнография ансамбли М. Қориёқубовнинг жонкуярлиги туфайли биринчи Ўзбек Давлат музикали театрига айлантирилди. Бу янги коллективга санъаткорнинг ўзи директор қилиб тайинланди. 1930 йилда мазкур коллектив Москвада ўтказилган СССР халқларининг биринчи театр олимпиадасида муваффақиятли қатнашди.

Маълумки, 1937 йилда Ватанимиз пойтахтида ўзбек санъатининг биринчи декадаси бўлиб ўтди. Унда республика музикали театри К. Яшин, М. Муҳаммедов, Р. Глиэр, Т. Содиқовларнинг «Гулсара», «Хуршид», В. Успенский, Г. Мушелларнинг «Фарҳод ва Ширин» музикали драмаларини, «Колхозда тўй» сюитасини кўрсатди. М. Қориёқубов «Фарҳод ва Ширин»да Хисрав ролини муваффақиятли ижро этиб, москвалик санъат арбоблари ва томошабинларда катта таассурот қолдирди. «Правда», «Известия», «Вечерняя Москва» газеталари ўзбек спектаклларига бағишланган тақризларида Муҳиддин Қориёқубов, Ҳалима Носирова, Тамарахоним, Карим Зокиров, Мукаррама Турғунбоева, Бобораҳим Мирзаев каби ажойиб санъаткорлар маҳоратига юксак баҳо беришди.

Машҳур санъаткор опера театрини ташкил этиш ва биринчи ўзбек миллий операсини яратишда ҳам жонкуярлик кўрсатди. Республикамиз маданият арбоблари ва санъат мухлислари унинг «Бўрон», «Лайли ва Мажнун», «Маҳмуд Торобий», «Улуғ канал», «Фарҳод ва «Ширин», «Улуғбек» каби операларда етакчи партияларни моҳирона ижро этганлигини яхши билишади. Артист ўзининг хушовози, юксак актёрлик ва хонандалик маҳорати, реалистик бўёқларга бой ижроси билан санъат шинавандаларининг қизғин олқишига сазовор бўлди. У Ўзбек Давлат филармониясининг ташкил топиши ҳамда ривожланишида ҳам катта хизмат қилди.

Коммунистик партия ва Совет ҳукумати Муҳиддин Қориёқубовнинг кўп миллатли совет маданиятини ривожлантириш, социалистик мазмундаги музика ва театр санъатимизни ташкил этиш ҳамда равнақ топтиришдаги катта хизматларини юксак баҳолади. У Меҳнат Қизил Байроқ орденига, «Ўзбекистон ССР халқ артисти» фахрий унвонига сазовор бўлди. Эндиликда унинг номи билан Ўзбек Давлат филармонияси, пойтахтимиздаги кўчалардан бири аталиб келмоқда. Тошкент Давлат консерваториясининг аълочи студенти учун атоқли санъат намояндаси номидаги стипендия ҳам таъсис этилган.

А. В. Луначарский Муҳиддин Қориёқубовни «пролетар куйчиси» деб таърифлаган эди. Ҳассос санъаткор умрининг охиригача ана шу эътиқодга содиқ қолди.

Баҳриддин НАСРИДДИНОВ,
театршунос.

Суратда: Муҳиддин Қориёқубов машҳур рус совет актрисаси А. Нежданова билан.

СПОРТ МАЙДОНЛАРИДА

БАРЧА МЕДАЛЛАР СОВЕТ СПОРТЧИЛАРИДА

Европа чемпионатларида бир мамлакатнинг вакиллари барча олтин медалларни қўлга киритиши жуда камдан-кам содир бўлади. Ленинградда самбочиларнинг бу сафарги Европа биринчилигида ана шундай воқеа рўй берди. 10 та вазннинг ҳаммасида совет самбочилари биринчи ўринни эгаллаб, олтин медаль билан тақдирланишди. Ана шу ғолиблар орасида республикамиз вакили Эркин Холиқов ҳам бор. Шуниси диққатга сазоворки, самбочимиз биринчиликда миллий спорт турларимиздан бўлган кураш усулларидан ҳам фойдаланиб, рақиблари устидан барвақт ғолиб келибгина қолмай, балки ўта юксак маҳорати билан мутахассисларни ҳам эътиборини қозонди.

ЧЎҚҚИГА КИМ ТЕЗ ЧИҚАДИ?

Чўққига тез чиқиш бўйича маҳоратингизни синаб кўрганмисиз? Бу спорт тури билан шуғулланишнинг ҳам ўзгача гашти бор. Яқинда ана шу спорт тури бўйича энг кучлилар республика чемпионатига тўпланишди. Эркаклар ўртасида чирчиқлик Р. Альбеков, аёллар баҳсида тошкентлик Т. Малишева, аралаш жуфтликда тошкентлик Г. Писсаренко ва чирчиқлик Ф. Жирновалар чемпион бўлишди. Команда ҳисобида Тошкент шаҳар спортчилари бош совринни қўлга киритдилар. Тошкент области командаси иккинчи ўринни эгаллади.

МЕЗБОНЛАР ҒОЛИБ

Волейбол бўйича республика биринчи лига қатнашчилари финал ўйинларида — майдон эгалари Самарқанднинг «Кинап» заводи спортчилари ғолиб келишди. Тошкентнинг «Политехник» командаси иккинчи, Нукуснинг «Буревестник» волейболчилари учинчи бўлишди.

ЎСМИРЛАР БИРИНЧИЛИГИ

Ўсмирлар ўртасида классик кураш бўйича СССР биринчилиги Олмаота шаҳрида бўлиб ўтди. Тошкентлик динамочи Ғайрат Абдуллаев 48 килограммгача вазнлилар баҳсида қатнашиб, кумуш медаль эгаси бўлди. Республикамиз вакиллари 17 команда иштирокида ўтган бу биринчиликда олтинчи ўринни эгаллашди.

ШАХМАТЧИЛАР БАҲСИ

Чирчиқ шаҳридаги шахмат-шашка клубида шахмат бўйича область мусобақалари бўлиб ўтди. Унда Ангрен, Янгийўл, Бекобод, Чирчиқ шаҳарлари ҳамда Калинин, Паркент, Оққўрғон районларидан келган 40 шахматчи қатнашди. Эркаклар баҳсида «Узбекхиммаш» заводи ишчиси ғолиб чиқди. Аёллар ўртасида Чирчиқдаги 19-мактаб ўқувчиси К. Ибадлаева биринчи ўринни қўлга киритди.

МАЙДОНДА ЎҚУВЧИЛАР

Бу сафар Чирчиқ шаҳридаги «Сельмашевец» спорт комплекси жажжи баскетболчилар ихтиёрида бўлди. Бу ерда 1974—1975 йилда туғилган болалар ва қизлар ўртасида кичик баскетбол бўйича область фестивали бўлиб ўтди. Болалар ўртасида Янгиобод шаҳар ўқувчилари пешқадамлик қилди. Ангрен ва чирчиқлик талабалар эса иккинчи ва учинчи ўринларни қўлга киритишди. Ёш баскетболчилар янгийўллик қизларни ҳам ғалаба билан табриклашди.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

«ҚИБРАЙ» РЕСПУБЛИКА ЎҚУВ-МАШҚ МАРКАЗИДА

22 МАЙ СОАТ 20.30 ДА

«ЯЛЛА» ВОКАЛ-ЧОЛҒУ АНСАМБЛИНИНГ

КОНЦЕРТИ

Соат 19.00 дан бошлаб физкультура коллективларининг турли хил спорт мусобақалари ўтказилади.
Билетлар соат 9.00 дан бошлаб сотилади.
61-003 телефони бўйича справкалар олиш мумкин.

МУЗИКАЛИ БАНДЕРОЛЬ

Музикага қизиқувчи, қўшиққа ошно тутинган барча кишиларни

ТОШКЕНТ «МУЗИКА УЙИ» ХИЗМАТИДАН ФОЙДАЛАНИШГА ТАКЛИФ ЭТАМИЗ!

Сизларнинг уй адресингиз, почта индекси, фамилиянгиз, исмингиз, отангизнинг исми, шунингдек музика асари, магнитофон лентасининг типи, метражи ва тезлиги кўрсатилиши зарур бўлган откриткаларингизга биноан

«МУЗИКА УЙИ»ДА сизларга — моно ёки стереофоник тарзда исталган тип ва метраждаги магнитофон лентасига, шунингдек, «Музика уйи»да мавжуд бўлган мамлакатимизда ва чет элларда ишлаб чиқарилган компакт-кассеталарга музика асарлари ёзиб берилади.

Бу ерда сизларга Самарқанд, Бухоро, Тошкент кўринишлари, шунингдек, буюртмачининг фото тасвири туширилган, монографик бадиий жиҳозланган эгилувчан пластинкалар тайёрлашда ёрдам беришади. Буюртмачининг фото тасвири тушириладиган буюртмани бажариш учун хат орқали аниқ олинган, букланмаган, 6x9 см ҳажмдан кичик бўлмаган фотосуратни юбориш зарур.

Бажарилган иш учун ҳисоб-китоб устама ҳақ тўлаш йўли билан амалга оширилади.

Буюртмалар Совет Иттифоқининг исталган аҳоли пунктига етказиб берилади.

МАКТАБЛАР, ПИОНЕР САРОЙЛАРИ, ҲУНАР-ТЕХНИКА ВА БОШҚА ЎҚУВ ЮРТЛАРИ ҲАМДА МАДАНИЙ—ОҚАРТУВ МУАССАСАЛАРИНИНГ

РАҲБАРЛАРИ ДИҚҚАТИГА!

«Музика уйи»да пионер фонотекаси мавжуд. Бу қўлланма ўзбек ва рус тилларидаги 36 фонограммадан иборат бўлиб, уларнинг ҳар бири тегишли маълум тема (партия, комсомол, пионерия ҳақидаги қўшиқлар, пионер чақириқлари ва ҳоказолар)га бағишланган.

Фонотекадан, чунончи концертлар ва бошқа оммавий тадбирларни жиҳозлашда, бадиий ҳаваскорликда фойдаланилиши ҳам мумкин.

Ҳақ— пул ўтказиш йўли билан тўланади.

Буюртмаларнинг сифатли бажарилиши учун музика асарлари студиянинг янги магнитофон ленталари ва пластинкалар тайёрлашда ёрдам беришади. Буюртмачининг хоҳишига кўра у ўз кассетасини юбориши ҳам мумкин, аммо кассета янги бўлиши керак.

Талаб қилиб олиш тартибидаги буюртмалар қабул қилинмайди.

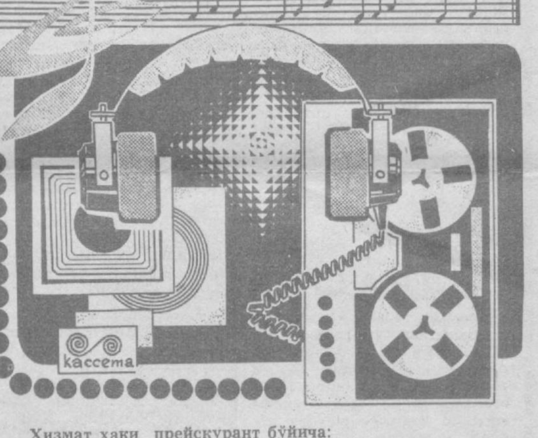

Хизмат ҳақи прейскурант бўйича:

1 дона пластинка тайёрлаш учун — 0,94 тийин,

Буюртмачининг фото тасвири туширилган 1 дона пластинка тайёрлаш учун — 1 сўм 62 тийин.

Магнитофон ленталари ва компакт —кассеталар ҳисобга олинмаган ҳолда магнитофон ёзувлари ёзиб бериш:

бир минутлик монофоник ёзувлар учун —0,09 тийин.

бир минутлик стереофоник ёзувлар учун —0,13 тийин.

Бизнинг адрес: 700060. Тошкент шаҳри, Куйбишев шоссеси. 36-уй.

ЎЗБЕКИСТОН ССР МАОРИФ МИНИСТРЛИГИ

ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ДАВЛАТ ПЕДАГОГИКА ИНСТИТУТИ

1986—1987 ўқув йили учун

қуйидаги мутахассисликлар бўйича СИРТҚИ БЎЛИМГА

СТУДЕНТЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Ўзбек тилида: ўзбек тили ва адабиёти, математика, география, умумтехника предметлари ва меҳнат, педагогика ва бошланғич таълим методикаси.

Рус тилида: педагогика ва бошланғич таълим методикаси.

Институтга кирувчилар қуйидаги фанлардан имтиҳон топширадилар:

Ўзбек тили ва адабиёти мутахассислигига—ўзбек тили ва адабиёти (ёзма), жамиятшунослик (оғзаки), рус тили (оғзаки).

География мутахассислигига — ўзбек тили ва адабиёти (ёзма), география (оғзаки), жамиятшунослик (оғзаки).

Математика мутахассислигига — ўзбек тили ва адабиёти (ёзма), математика (ёзма ва оғзаки).

Умумтехника предметлари ва меҳнат мутахассислигига —ўзбек тили ва адабиёти (ёзма), математика(ёзма), физика (оғзаки).

Педагогика ва бошланғич таълим методикаси мутахассислигига — ўзбек тили ва адабиёти (ёзма), рус группаси учун рус тили ва адабиёти (ёзма), математика (оғзаки), жамиятшунослик (оғзаки).

Ариза институт ректори номига ёзилиб, қуйидаги ҳужжатлар билан топширилади: маълумоти тўғрисидаги ҳужжат (асли), олий ўқув юртига кириш учун характеристика, медицина справкаси (086/У форма), 3x4 см ҳажмдаги 6 дона фотосурат (бош кийимсиз), меҳнат дафтарчасидан кўчирма.

Кирувчилар паспорт ва ҳарбий хизматга алоқадорликлари тўғрисидаги ҳужжатни шахсан кўрсатадилар.

Сиртқи бўлимга кириш учун аризалар 31 майгача қабул қилинади.

Кириш имтиҳонлари 1 июндан 20 июнгача, студентликка қабул қилиш 21 июндан 30 июнгача ўтказилади.

Мурожаат учун адрес: 702500, Ангрен шаҳри, 48-квартал, 1 «В»-уй.

АХБОРОТ
ОБЛАСТИМИЗ ЯНГИЛИКЛАРИ

• АНГРЕН

Физика фани бўйича Гулистон шаҳрида ўтказилган республика олимпиадасида Ангрендаги 33-ўрта мактаб ўқувчилари муваффақиятли қатнашдилар. Шу мактабнинг 8-синф ўқувчиси Андрей Лагунов олимпиадада ғолиб чиқиб Бутуниттифоқ мусобақасида қатнашиш ҳуқуқини қўлга киритди.

Ўқувчиларнинг бу ютуғида уларнинг мураббияси И. Исмоилованинг ҳиссаси каттадир. Олимпиада жюри аъзолари ана шу хизматларини ҳисобга олиб, унга ЎзССР Маориф министрлиги, СССР Фанлар академиясининг Сибирь бўлими ва Сирдарё область халқ маорифи бўлимининг фахрий ёрлиғини топширди.

А. РАЗЗОҚОВ.

• ЧИНОЗ

Чиноз районидаги Карл Маркс номли колхоз клубида ўтказилган конкурс ана шундай деб номланди. Конкурсда район маиший хизмат кўрсатиш комбинати тикувчилари Д. Мамажонова, Ф. Зиёева, И. Каримова, Г. Битугалова ва Н. Ботирқуловалар андоза олиш, бичиш-тикиш ҳамда пазандалик бўйича ўзаро мусобақалашдилар. Нодира Каримова конкурс ғолиби деб топилди.

• КАЛИНИН

Калинин районидаги 15-мактабда «Ғунча» журнали ўқувчиларининг конференцияси ўтказилди. Учрашувда журналнинг бош редактори Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофоти лауреати Яйра Саъдуллаева коллективнинг ижодий ишлари, келгуси режалари ҳақида сўзлаб берди. Шундан сўнг болалар шоири Рауф Толипов ўзининг янги шеърларидан намуналар ўқиб берди.

М. МАҲКАМОВА.

Халқаро ҳаёт

БКП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ СИЁСИЙ БЮРОСИДА

СОФИЯ, 19 май. (ТАСС). БКП Марказий Комитетининг Сиёсий бюроси Болгария ёшларининг илмий-техникавий ижодкорлигини ривожлантириш ғоят муҳим эканлигини уқтирди. Сиёсий бюро бу ерда бўлиб ўтган мажлисда фан-техника тараққиётини ривожлантиришда мамлакат йигит ва қизларининг кенг иштирок этиши учун сиёсий ва ташкилий шарт-шароитларни таъминлаш тадбирларини тасдиқлади. Ёш олимлар, новаторлар ва рационализаторларнинг ҳаракати ижодкорлик мактаби, коммунизм мактаби сифатида ривожланиши лозимлиги ҳужжатда уқтириб ўтилди.

Илғор технологияларни ишлаб чиқиш ва ишлаб чиқаришга жорий этиш ёшларнинг асосий иши бўлиб қолиши лозим. Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашига аъзо бўлган мамлакатларнинг 2000 йилгача бўлган даврга мўлжалланган фан-техника тараққиёти комплекс программасида белгиланган стратегик вазифаларни ҳал қилишга алоҳида эътибор бериш керак. Болгария ёшлари халқаро социалистик интеграцияни кучайтиришда, фан ва техника соҳасида ҳамкорликни ривожлантиришда янада активроқ қатнашиши зарур, дейилади ҳужжатда.

БКП Марказий Комитетининг Сиёсий бюроси Димитровчи комсомолнинг, давлат, илмий ва жамоат ташкилотларининг актив мадади ва иштироки билан ёшларнинг илмий-техникавий ижодкорлиги ҳаракатини янада ривожлантириш, БКП XIII съезди қарорларини амалга ошириш юзасидан кенг фаолият авж олдириб юборилади, деб ишонч билдирилди.

РАЖИВ ГАНДИНИНГ АЙТГАНЛАРИ

□ ДЕҲЛИ. Биз Совет Иттифоқининг ядро синовларини ўз ихтиёри билан 6 августгача тўхтатиб қўйиш ҳақидаги қарорини табриклаймиз. Бу тадбир Совет Иттифоқи ядровий қуролсизланиш масаласида ниҳоятда масъулиятли позицияда турганлигидан далолат беради. Ҳиндистон Бош министри, қўшилмаслик ҳаракатининг раиси Ражив Ганди Африкадаги бир қанча давлатларга қилган сафаридан қайтиб келатуриб Деҳли аэропортида шуларни айтди. Беш қитъадаги 6 мамлакат раҳбарлари 6 августда яна учрашиб, ядровий қуролсизланиш муаммоларини муҳокама қиладилар, деди у. Бу мамлакатлар раҳбарлари бошқа ядровий давлатлар ҳам шундай амалий тадбирлар кўрадилар, деб умид қилмоқдалар, деб таъкидлади Р. Ганди.

(ТАСС).

СОВЕТ ИТТИФОҚИ ЁРДАМИДА

Жазоирнинг интенсив ривожланаётган миллий экономикаси тобора кўпроқ малакали ишчи кадрларни талаб қилмоқда.

Ҳозир мамлакатда 269 та ҳунар-техника билим юрти ишлаб турибди. Кейинги вақтларда ишчиларни ишлаб чиқаришдан ажралмаган ҳолда, бевосита корхоналарда тайёрлаш кенг қулоч ёзмоқда. «Ал-Мужаҳид» газетасининг хабар қилишича, йил охиригача ана шу тарзда 85 минг киши касб эгаси бўлади. Кадрлар проблемасини ҳал этишда Жазоирга Совет Иттифоқи ёрдам бермоқда. Ҳозирги вақтда мамлакатдаги 42 та ҳунар-техника билим юртида 250 дан кўпроқ совет ўқитувчиси ва ишлаб чиқариш таълими мастери ишлаб турибди. Совет—Жазоир самарали ҳамкорлиги йиллари мобайнида жазоирликлардан 40 минг киши меҳнатга йўлланма олди.

(ТАСС).

НАВШАҲРДАГИ ПОРТЛАШ

КОБУЛ, 19 май. (ТАСС). БАХТАР ахборот агентлигининг хабар қилишича, Покистоннинг шимоли-ғарбий чегара вилоятидаги Навшаҳр шаҳрида, «Ҳабиб» меҳмонхонасида кучли портлаш содир бўлди. Бу ерда олинган хабарларга қараганда, портлаш натижасида америкалик 12 маслаҳатчи ўлган, 25 покистонлик жароҳатланган. Меҳмонхона биносининг бир қисми вайрон бўлган.

БУЮК БРИТАНИЯнинг консерваторлар ҳукумати халқ хоҳиш-иродасини назарписанд қилмай милитаристик тайёргарликни давом эттирмоқда, ўзининг ҳарбий потенциалини кучайтиряпти. Англиялик солдатлар кишиларни оммавий қирғин қиладиган қуроллар, шу жумладан химия қуролларидан фойдаланиб ҳарбий ҳаракатлар олиб боришга актив тайёргарлик кўрмоқдалар. Консерваторлар кабинети сўзда химия қуролига қарши чиқиб, амалда эса мамлакат жамоатчилигидан маҳфий равишда химия қуролларини анча кўпайтириш масаласини кўриб чиқмоқда. Суратда: англиялик солдат химия қуролидан фойдаланиб, жанговар ҳаракатлар олиб бориш учун тайёрланмоқда.

ТАСС фотохроникаси.

ТЕЛЕТАЙП ЛЕНТАСИДАН

□ **ТУНИС**

Тунис пойтахтидаги совет маданият маркази ҳузуридаги рус тилини ўрганиш курсларида ўқув йили тугади. Бу йил ана шу курсларда 400 дан кўпроқ киши шуғулланди. Бўлиб ўтган маросимда битирувчилардан катта бир группасига дипломлар ва эсдалик совғалари топширилди. Ўқиш аълочилари фахрий ёрлиқларга сазовор бўлдилар.

«Тунисликларнинг рус тилини ўрганишга бўлган интилиши, деб уқтирди ўз нутқида курсни битирувчи Одил Зауши, жаҳонда биринчи социализм мамлакатига, шу мамлакат олимлари, атоқли жамоат ва сиёсат арбоблари буюк меросига бўлган уларнинг қизиқишини акс эттиради. Рус тилини билиш бизга Пушкин, Толстой, Достоевский, Чеховнинг барҳаёт асарларини ўрганиш учун кенг йўл очиб беради».

□ **АДАН**

Демократик Яман пойтахтида биринчи марта «СССР — бизнинг дўстимиз» шиори остида юқори синф ўқувчиларининг телевизион викторинаси ўтказилди. Викторинани Яман социалистик ёшлар союзи Адан вилоят комитети билан «ЯХДР—СССР» дўстлик комитети уюштирди.

Ана шу мароқли мусобақа давомида ўқувчилар жаҳонда биринчи социализм мамлакатининг тарихи, ҳозирги ҳаёти, совет давлатининг тинчликсевар ташқи сиёсати, КПСС XXVII съезди белгилаб берган режалар, СССР билан ЯХДР ўртасидаги кўп қиррали ҳамкорликнинг турли жиҳатлари билан яқиндан танишишга муваффақ бўлдилар.

«Мааріб» ўрта мактабининг 9-синф ўқувчиси Муна Абдилҳамид конкурсда ғолиб чиқди. Викторина ғолиби шу йилнинг ёзида Совет Иттифоқига сафар қилади.

(ТАСС, 19 май).

(«Тошкент ҳақиқати»нинг навбатдаги сони 23 майда чиқади).

Редактор ўринбосари
С. МУСАЕВ.

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ / "Ташкентская правда"/

ОРГАН ТАШКЕНТСКОГО ОБКОМА КОММУНИСТИЧЕСКОЙ ПАРТИИ УЗБЕКИСТАНА И ОБЛАСТНОГО СОВЕТА НАРОДНЫХ ДЕПУТАТОВ

БИЗНИНГ АДРЕС: 700047, ТОШКЕНТ ЛЕНИНГРАД КЎЧАСИ, 32

Редактор ўринбосарлари — 335885, 325747, 337916, 325748, масъул секретарь — 334808, 325353; секретариат — 325750, БЎЛИМЛАР: хатлар ва оммавий ишлар — 334048, 325354; партия турмуши — 325778; саноат, капитал қурилиш ва транспорт — 325556; қишлоқ хўжалиги — 325647; пропаганда — 337010, 325749; совет қурилиши — 325733; маданият — 325767; ахборот, спорт ва ҳарбий ватанпарварлик — 325645; тунги навбатчи — 325553; эълонлар бўлими — 325727.

Р. — 08767. Б. — 1607. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. ИНДЕКС: 64684. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12